

NEW HORIZONS

10 stories

people should know about
the *United Nations Development Programme*
in Moldova

ORIZONTURI NOI

10 istorii

pe care lumea trebuie să le cunoască despre
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
în Moldova

NEW HORIZONS

*10 Stories people should know
about the United Nations
Development Programme in
Moldova*

This publication was written by the United Nations Development Programme in Moldova

Coordinator: Ludmila Țigănu

Editor: Igor Guzun

English language : James Mackintosh

English translation: Iulian Robu

Design: Lică Sainciuc

Contributors: Natalia Costăș, Ina Prisăcaru,

Nicoleta Bodrug, Vitalie Dogaru

Pictures: Iurie Foca, Andrei Mardari, Igor Zenin,
Dmitrii Soloviov, Basa-photo, Lică Sainciuc

United Nations Development Programme

Str. 31 August 1989, 131,

2012, Chișinău,

MOLDOVA

ORIZONTURI NOI

*10 istorii pe care lumea trebuie
să le cunoască despre
Programul Națiunilor Unite
pentru Dezvoltare în Moldova*

Ediție realizată de Programul Națiunilor Unite pentru
Dezvoltare în Moldova

Coordonator: Ludmila Țigănu

Editor: Igor Guzun

Editor pentru versiunea engleză: James Mackintosh

Traducere în limba engleză: Iulian Robu

Concepție grafică: Lică Sainciuc

Contribuții: Natalia Costăș, Ina Prisăcaru,

Nicoleta Bodrug, Vitalie Dogaru

Imagini: Iurie Foca, Andrei Mardari, Igor Zenin,
Dmitrii Soloviov, Basa-photo, Lică Sainciuc

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Str. 31 August 1989, 131,

2012, Chișinău,

MOLDOVA

www.undp.md

Chișinău, 2005

Our Strength is our People

In Moldova, as in the other 166 world countries where the United Nations Development Programme (UNDP) is on the ground, the UNDP works together with people for their wellbeing—today and in the future.

The UNDP has the knowledge, experience and resources it can draw upon in Moldova, as elsewhere, to benefit the people of this country. The energy, industriousness, confidence in a better future, ideas and solutions, of the citizens of Moldova is the country's contribution to the fulfilment of a common dream: a better life for all in the Republic of Moldova, including vulnerable people, who see no horizons. At a time when people have started regaining hope and enthusiasm and understand they can make a difference in their communities and in their country, the authors of this publication have cast a look back to see what the citizens of Moldova have managed to achieve together with the UNDP. And who better to speak about their efforts and achievements than the people themselves?

These pages gather testimonies of people about their joint efforts for the development of Moldova. Ordinary citizens, community leaders and professional managers are all present here though regrettably there is not enough room for the testimony of all or for a full description of all UNDP initiatives. One thing is certain: the UNDP in Moldova opens new opportunities, especially for vulnerable people but also for ordinary citizens and communities.

Presented here are 10 notable stories about the UNDP in Moldova, about the contributors and the beneficiaries, about shared achievements — shared as human development represents value only when it is for each human being individually and for us all as a society.

Oamenii sunt argumentul nostru

În Moldova, la fel ca în toate cele 166 de țări ale lumii în care este prezent, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) lucrează împreună cu oamenii pentru prosperitatea lor — de azi și din viitor.

PNUD dispune de cunoștințe, experiență și resurse pe care le pune, aici, în Moldova, ca și oriunde pe glob, în serviciul cetățenilor. Iar energia și hărnicia oamenilor, încrederea lor pentru o zi de mâine mai bună, ideile și soluțiile pe care le propun sunt parte din contribuție a țării la împlinirea unui vis comun: o viață demnă pentru toți în Republica Moldova, inclusiv pentru oamenii vulnerabili, fără orizonturi.

Într-un moment în care oamenii încep să-și recâștige speranța și entuziasmul și înțeleg că pot schimba lucrurile în bine în comunitățile și în țara lor, autoriile acestei publicații au aruncat o privire în urmă, ca să vadă ce-au reușit să facă împreună - PNUD și cetățenii Moldovei. Își i-au lăsat pe oameni să vorbească despre asta.

În aceste pagini au fost adunate mărturii ale oamenilor despre o muncă în comun în favoarea dezvoltării în Moldova. Au vorbit cetățenii simpli, lideri de comunități și manageri. Însă aici nu au încăput toate mărturiile și nu au fost dezvăluite pe larg toate inițiativele PNUD. Un lucru este cert: Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova deschide noi perspective, mai ales pentru oamenii vulnerabili, dar și pentru cetățeni simpli și pentru comunități.

Aceste 10 istorii despre Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova sunt despre contribuții și beneficii. Ele sunt comune, ele sunt ale tuturor. Pentru că dezvoltarea umană are sens și valorează doar atunci când este pentru fiecare om în parte și pentru întreaga societate.

CONTENTS

10 Stories people should know about the United Nations Development Programme in Moldova

Story 1. Together with the people and for the people

Story 2. Support for local initiatives

Story 3. Human rights and justice are major concerns

Story 4. Leading the effort to mobilize support for the Millennium Development Goals in Moldova

Story 5. HIV/AIDS prevention

Story 6. All the development partners around one table

Story 7. Participation in regional and international cooperation

Story 8. Advocacy and social mobilization

Story 9. The benefits of the information society for all citizens

Story 10. New initiatives in Moldova

CUPRINS

10 istorii pe care lumea trebuie să le cunoască despre Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova

3 Istoria 1. Împreună cu oamenii și pentru oameni

6 Istoria 2. Sprijin pentru inițiativile locale

18 Istoria 3. Drepturile omului și justiția sunt preocupări majore

28 Istoria 4. În prim-planul unui efort de mobilizare în favoarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului în Moldova

35 Istoria 5. Acțiuni de preventie a maladiei HIV/SIDA

39 Istoria 6. Toti partenerii de dezvoltare la aceeași masă

41 Istoria 7. Participare la cooperarea regională și internațională

43 Istoria 8. Pledoarie și mobilizare socială

46 Istoria 9. Beneficiile societății informaționale în serviciul tuturor cetățenilor

49 Istoria 10. Noi inițiative în Moldova

STORY I

The United Nations Development Programme works in Moldova together with the people and for the people

The United Nations Development Programme (UNDP) is the UN's global development network, advocating change and connecting countries to knowledge, experience and resources to help people build a better life.

Today neither people nor countries are able to respond on their own to the great challenges of the day. From political issues to public safety and health, from crime and delinquency to the environment—all these subjects from the development agenda cannot be managed by a country on its own. This is why action coalitions appear at the global level, such as the United Nations Development Programme.

Active in Moldova since 1992, shortly after the country joined the extensive United Nations family, UNDP works tirelessly through its projects for the eradication of poverty and for sustainable development.

For the United Nations Development Programme people represent the most important and the most valuable resource. The Republic of Moldova, as all other 165 nations where UNDP is present, develops its national capacities through the contributions of its citizens and by drawing on the experience of UNDP experts and partners.

Based on its own expertise and that of a large network of partners—the Government, donors, the private sector and the civil society—the United Nations Development Programme provides support to the country to help identify the best development solutions both at the national as well as international level. In the process, the UNDP pays special attention to the reduction of poverty, improvement of governance, advocating at the same time the protection of human rights and strengthening the role of women.

ISTORIA I

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare lucrează în Moldova împreună cu oamenii și pentru oameni

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) este rețeaua globală de dezvoltare a Națiunilor Unite, care promovează schimbarea și conectează țările la informații, experiență și resursele necesare pentru a-i ajuta pe oameni să-și construiască o viață mai bună.

Astăzi nici oamenii și nici țările nu pot răspunde singuri la marile provocări ale zilei. De la problemele politice la securitate și sănătate publică, de la criminalitate și delicvență la mediu — toate aceste subiecte de pe agenda de dezvoltare nu pot fi gestionate în mod izolat de o singură țară. Iată de ce apar coaliții de acțiune la nivel global, precum Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Activ în Republica Moldova începând cu anul 1992, la scurt timp după ce țara s-a alăturat mariei familiei a Națiunilor Unite, PNUD lucrează prin proiectele sale pentru eliminarea sărăciei și dezvoltare durabilă.

Pentru Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, oamenii sunt resursa cea mai importantă și mai valoroasă. Republica Moldova, la fel ca celelalte 165 de țări în care este prezent PNUD, își dezvoltă, prin contribuția cetățenilor săi, capacitatele naționale, beneficiind de experiența expertilor PNUD și a partenerilor săi.

Astfel, bazându-se pe propria expertiză și pe o rețea largă de parteneri — Guvern, donatori, sectorul privat și societatea civilă — Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare acordă sprijin țării pentru identificarea celor mai bune soluții de dezvoltare atât la nivel național, cât și la nivel global. În acest proces, PNUD acordă o atenție deosebită reducerii sărăciei și îmbunătățirii actului de guvernare, pledând în același timp pentru protecția drepturilor omului și consolidarea rolului femeilor.

These priorities are reflected in the statements, actions and achievements gathered in the stories of this publication: "The Centre for Human Rights, supported by UNDP, helped me find justice," says Ion Raru from Cahul. Due to his participation in a United Nations Development Programme project, Tudor Frunze set up a Gender

Centre in Soroca and was the first man in the region to openly promote the equality of genders. Svetlana Ciobanu, director of Local Agenda 21 Ungheni—a UNDP initiative promoting sustainable local development—says that in the course of one year alone the nongovernmental organizations created with the help of Local Agenda 21 attracted to Ungheni, through various projects, money exceeding two times the local budget.

In September 2000, on the occasion of the Millennium Summit, the Republic of Moldova committed itself to achieve, together with the nations of the world, the Millennium Development Goals, one of which is to reduce poverty by 2015. As requested by the United Nations Secretary-General, Kofi Annan, UNDP ensures within the UN system the coordination of efforts directed at achieving the Goals and creating development partnerships.

Moldova's Economic Growth and Poverty Reduction Strategy developed with the contribution of the United Nations Development Programme and other UN Agencies represents an eloquent example of such cooperation. Centred on the Millennium Development Goals, the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy pursues a direct, clear and explicit goal: the reduction of poverty. At the same time, all the United Nations Development Programme initiatives and projects meet long-term development objectives of the Republic of Moldova, formulated by the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy: sustainable and socially-oriented development and European integration.

At the global level, the United Nations Development Programme pursues several corporate priorities:

- Democratic governance
- Poverty reduction
- Crisis prevention and recovery
- Energy and environment
- HIV/AIDS

Aceste priorități își găsesc expresia în afirmațiile, faptele și realizările adunate în publicația de față. Centrul pentru Drepturile Omului, sprijinit de PNUD, m-a ajutat să-mi fac dreptate, spune Ion Raru din Cahul. Datorită participării la un proiect al PNUD, Tudor Frunze a deschis un Centru Gender la Soroca și a fost primul bărbat din regiune care a promovat deschis egalitatea genurilor. Svetlana Ciobanu, directorul Agendei Locale 21 Ungheni — o inițiativă PNUD ce promovează dezvoltarea locală durabilă — susține că numai pe parcursul unui an organizațiile nonguvernamentale constituite cu ajutorul Agendei Locale 21 au atras în Ungheni, prin diverse proiecte, sume de bani ce au depășit de două ori mărimea bugetului local.

În septembrie 2000, cu ocazia Summit-ului Mileniului, Republica Moldova s-a angajat să realizeze împreună cu toate statele lumii Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, inclusiv reducerea sărăciei până în anul 2015. La solicitarea Secretarului General al Națiunilor Unite, Kofi Annan, PNUD asigură în cadrul sistemului ONU coordonarea eforturilor de atingere a acestor Obiective și de creare a unor parteneriate pentru dezvoltare.

Strategia Moldovei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei, elaborată prin contribuția Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și a altor Agenții ONU, reprezintă un exemplu elocvent al acestei cooperări. Axată pe Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei urmărește un scop direct, clar și explicit: reducerea sărăciei. În același timp, toate proiectele și inițiativele Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare răspund unor obiective de dezvoltare pe termen lung în Republica Moldova, formulate de Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei: dezvoltarea durabilă și social orientată și integrarea europeană.

Pe plan global, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare urmărește câteva priorități corporative:

- Guvernare democratică
- Reducerea sărăciei
- Prevenirea crizelor
- Energie și mediu
- Combaterea HIV/SIDA.

At present, the United Nations Development Programme focuses its projects on three areas of intervention, which are priorities for the period 2002-2006:

- Millennium Development Goals and Poverty Reduction
- Local Development
- Access to Justice and Human Rights

În prezent, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova își axează proiectele sale pe trei domenii de intervenție, prioritare pentru anii 2002-2006:

- Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și reducerea sărăciei
- Dezvoltare locală
- Accesul la justiție și drepturile omului.

STORY 2

The United Nations Development Programme supports local initiatives

In Ungheni there is a home for everybody and a house of hope

Local Agenda 21 has created a safe haven for disabled and homeless children—"Everybody's Home"

The opening of a new placement centre for street children, called metaphorically Everybody's Home, was for a long time at the top of the Ungheni district news. This was one of the first projects carried out by Local Agenda 21 Ungheni, a UNDP initiative promoting the sustainable development of communities. Two years have passed since the opening and encouraged by its success, many projects have been initiated in Ungheni, helping to transform the whole community.

In the course of the past two years, "Everybody's Home" has welcomed 180 Ungheni children in difficult situations. Every day the centre provides care for 40 street children as well as for children with mental and physical disabilities, who used to be confined between the walls of their houses. "I like playing on the computer, listening to music and doing gymnastics," says a smiling fifteen year old,

Elena Scripcaru. "Since I came here I've learned to write and read, and I've made friends." Elena's physical disability prevented her from getting beyond the first grade at school. After surgery she was obliged to spend many years confined at home. Now Elena can continue her education at the centre, where she also takes a course in therapeutic gymnastics.

Vadim Târsână, 13, is her playmate. When his parents first started bringing him to the centre, he was confined to a wheelchair. Now he is able to move on his own through the well-equipped rooms of the centre. "The children stay at the centre during the day under the supervision of educators.

ISTORIA 2

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare sprijină inițiativele locale

La Ungheni, o casă pentru toți și o casă a speranțelor

Agenda Locală 21 Ungheni a găsit un refugiu pentru copiii cerșetori și cei cu dizabilități - „Casa pentru toți”

Vesta despre deschiderea unui centru de plasament pentru copii străzi, numit metaoric „Casa pentru toți”, a ținut mult timp capul de afiș în raionul Ungheni. Acesta a fost unul dintre primele proiecte realizate în cadrul Agendei Locale 21 Ungheni, care este o inițiativă PNUD ce promovează dezvoltarea durabilă a comunităților. De atunci au trecut doi ani și proiectele au venit la Ungheni unul după altul, schimbând întreaga comunitate.

Timp de doi ani, „Casa pentru toți” și-a deschis ușile pentru 180 de copii aflați în dificultate din orașul Ungheni. Zilnic, centrul găzduiește câte 40 de copii ai străzii, precum și copii cu dizabilități mintale sau fizice, care erau izolați până atunci între patru perete și ai casei. „Îmi place să mă joac la computer, să ascult muzică și să fac gimnastică”, ne-a spus Elena Scripcaru, în vîrstă de 15 ani. „De când sunt aici, am învățat să scriu și să citesc și mi-am făcut prietenii”. Din cauza dizabilităților fizice, fata nu a frecventat școala decât în clasa întâi. A suportat o intervenție chirurgicală și a rămas, pentru mulți ani, izolată în casă. Acum, Elena poate continua studiile la centru, unde urmează și un curs de gimnastică terapeutică.

Vadim Târsână, în vîrstă de 13 ani, este prietenul ei de joacă. La început, părinții îl aduceau la centru în cărucior. Acum, însă, se mișcă singur prin odăile bine amenajate ale centrului. „Copiii se află la centru pe parcursul zilei, sub supravegherea educatorilor. Grație primăriei orașului, care suportă toată cheltuialile de întreținere, aici, ei sunt alimentați, fac lecții, se joacă și pot urma un curs de gimnastică terapeutică. Astfel, părinții lor au posibilitatea să se angajeze la serviciu”, afirmă Tatiana Grachila, directorul interimar al Centrului „Casa pentru toți”. „Copiii străzi se pot afla la centru prin rotație, timp de șase luni, iar cei cu deficiențe — până vor atinge vîrstă de 18 ani”, explică ea.

The municipality pays for all the utilities, so the children receive their meals here, they have classes, play, and can attend a course of therapeutic gymnastics. In this way their parents are able to go to work," says Tatiana Grachila, the interim director of Everybody's Home. "Street children can stay at the centre by rotation, for six months, while the disabled children can stay until they reach 18," she explains.

Local Agenda 21 has also contributed to the development of a free enterprise zone Ungheni Business, another project initiated by the United Nations Development Programme.

In addition, there is a volunteers' centre and an alliance of active NGOs, called Pro Local Agenda 21 Ungheni; many programmes and charity campaigns for disadvantaged persons; training courses and seminars for various segments of the population; programmes to improve the look of city streets and parks—to mention only a few of the activities carried out recently by NGOs working together with local authorities and businesses under the umbrella of Local Agenda 21 (LA 21) projects.

In fact Local Agenda 21 is managing deep-rooted change in the society. Local Agenda 21 Ungheni has mobilized the entire city population, given people knowledge and self-confidence to help them become involved in solving community issues. "In 2002 alone, the NGOs created with the help of Local Agenda 21 attracted to the local budget of Ungheni—through various projects—twice the money of previous years", says Svetlana Ciobanu, director of the Resource and Assistance Centre Local Agenda 21 Ungheni.

Agenda Locală 21 a contribuit și la crearea zonei de antreprenoriat liber „Ungheni-Business". Acesta este un alt proiect realizat în cadrul Agendei Locale 21 Ungheni, lansat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

În plus, crearea Centrului de voluntariat și a Alianței ONG-urilor active „Pro Agenda Locală 21 Ungheni", desfășurarea mai multor programe și campanii de caritate pentru persoanele defavorizate, a cursurilor de instruire și seminarelor pentru mai multe categorii ale populației, amenajarea străzilor și parcilor din oraș - sunt doar câteva din activitățile realizate în ultimul timp de organizațiile neguvernamentale, în comun cu autoritățile locale și agenții economici din Ungheni în cadrul Agendei Locale 21 (AL21).

Agenda Locală 21 presupune un management al schimbării în societate, care poate fi obținut doar în baza competențelor. AL 21 Ungheni a mobilizat întreaga populație din oraș, le-a oferit oamenilor cunoștințe și încredere în forțele proprii pentru a se implica în rezolvarea problemelor comunității.

„Numai pe parcursul anului 2002, organizațiile neguvernamentale constituite cu ajutorul AL 21 au atras în Ungheni, prin diverse proiecte, sume de bani ce au depășit de două ori mărimea bugetului local", a precizat Svetlana Ciobanu, directorul Centrului de Resurse și Asistență Agenda Locală 21 Ungheni.

Another success story

The free economic zone is another success story of Local Agenda 21 Ungheni. Two years ago this was the community's response to the economic problems of the region. "The Ungheni Business economic zone was created on the site of the major industrial enterprises from the area that had ceased working. It covers 43 hectares. Here we facilitate customs and border-crossing," says Sergiu Scutaru, the manager of the free economic zone

Ungheni Business. Today the zone hosts 24 businesses from different countries, developing new businesses in Moldova, such as manufacturers of plastic containers of various shapes and sizes, of luxury furniture and producers of Caucasian bread, fruit and vegetable juices and pastes. In addition to the \$2.6 million investments, the Ungheni Business zone has also created 260 jobs and increased the level of exports. The business managers readily admit that the free economic zone is a propitious site for their businesses.

Ungheni is not the only community in the country in which Local Agenda 21 has facilitated the participation of civil society groups in local development.

The city of Soroca is one of the 15 partner communities of Local Agenda 21. "While Local Agenda 21 Ungheni was the pioneer in developing and implementing a Strategic Action Plan for the City's Sustainable Development, we were the first to establish a close cooperation with the district council and provide assistance, information and consultancy to all the 35 communities of the Soroca district," says Tatiana Tarălungă, director of the LA 21 Soroca Coordination Unit.

Young people too, have contributed greatly to Local Agenda 21 by helping with landscaping, cleaning the Nistru River, and creating a network of volunteers.

Participating in projects changes not only the outlook of the communities but also the mentality of their people

Former doctor, Polina Kucereavaia is 66 and an active volunteer in Soroca. In 2003, for the first time she participated as a volunteer in the Close Ages and Spirits project, implemented by the House of Hope NGO with financial support from UNDP. Together with a nurse, a psychologist and a social worker she provided home medical advice to 180 single elderly citizens of the city.

O altă istorie de succes

Zona economică liberă este o altă istorie de succes a AL 21 Ungheni. Acum doi ani, aceasta a fost replica comunității la problemele de ordin economic din regiune. „Zona economică liberă „Ungheni-Business“ a fost creată în baza întreprinderilor industriale mari din zonă, care și-au pierdut capacitatea de funcționare și se întinde pe o suprafață de 43 hectare. Aici funcționează regimul vamal și cel de trecere al frontierei“, ne-a povestit Sergiu Scutaru, administratorul zonei economice libere „Ungheni-Business“. În prezent, în această zonă sunt înregistrati 24 rezidenți, din mai multe țări ale lumii, care dezvoltă afaceri inedite pentru Republica Moldova. Astfel, la Ungheni sunt fabricați recipienți din plastic, de diferite forme și mărimi, mobilă de lux, lavaș, paste și sucuri din fructe și legume. Pe lângă investițiile în valoare de 2,6 milioane dolari, „Ungheni-Business“ a creat 260 locuri noi de muncă și a contribuit la majorarea volumului exporturilor. Potrivit oamenilor de afaceri, zonă economică liberă este un teren favorabil pentru dezvoltarea afacerilor lor.

Ungheni nu este singura localitate din republică în care Agenda Locală 21 a catalizat implicarea și participarea grupurilor din societatea civilă în procesul local de dezvoltare.

Printre celelalte 15 localități partenere ale Agendei Locale 21 se numără și orașul Soroca. „Dacă Agenda Locală 21 Ungheni a fost pionier în elaborarea și implementarea unui Plan Strategic de Acțiuni pentru Dezvoltarea Durabilă a orașului, noi suntem primii care am stabilit o colaborare strânsă cu administrația consiliului raional, oferind asistență, informare și consultanță tuturor celor 35 de localități din raionul Soroca“, afirmă Tatiana Tarălungă, directorul Unității de Coordonare AL 21 Soroca.

Prin contribuția tinerilor, în cadrul AL 21 au fost amenajate spații verzi din oraș, a fost curățat râul Nistru, a fost creată o rețea de voluntari.

Participarea la proiecte va schimba nu doar aspectul localităților, ci și mentalitatea locuitorilor

Polina Kucereavaia are 66 de ani și este un voluntar activ în Soroca. A „debutat“ în această calitate în 2003, când a participat la proiectul „Cu vârstă și sufletul aproape“, implementat de ONG „Casa speranțelor“ și sprijinit finanțar de PNUD. Împreună cu un asistent medical, un psiholog și un asistent social, ea a oferit consultații medicale la domiciliu pentru 180 de bătrâni solitari din oraș.

This experience of four months—the duration of the project—touched her deeply. So after the end of the project she continued to visit her patients and provide counselling at the House of Hope premises. "For 40 years I was a doctor in Soroca and I can't remain indifferent to the health of my former patients. I know they need quality medical care. So I am glad I can help them," Polina Kucereavaia explains.

She believes that people's mentality has changed a lot since Local Agenda 21 has been active in the community. People have realized that everyone needs to become involved in the life of the community and that together they can solve problems. This is due to the seminars, round tables and training courses organized by Local Agenda 21 Soroca. Polina Kucereavaia sets an example for the young volunteers who organize charity lunches for single elderly people and disabled children from the city.

For Constantin Purici, mayor of the commune of Şolcani, Soroca district, Local Agenda 21 has brought back the hope that things in the community can change for the better. This conviction came to him after a group of trained young people from the community developed several projects for village landscaping and road repairs. "Local Agenda 21 is the partner giving us advice and helping us to do great things with limited means. This is why I believe that we can change not only the look of the village but also the villagers' mentality," the mayor says brimming with optimism.

"My participation helped me promote one of my ideas"

Ion Puşcaşu, Ungheni

"Last summer I participated in a number of business workshops and training seminars for youth, organized by Local Agenda 21. This assisted me in starting my own business, which was just right for me as I had graduated from the Technical University of Chisinau in 2004 and didn't have a job. After participating in those events I developed a business plan and submitted it to the Fair of Business Ideas."

Experiența trăită timp de patru luni, cât a durat proiectul, a marcat-o profund. De aceea, a continuat să-și viziteze pacienții și să ofere consultații la sediul ONG-ului „Casa speranțelor” și după expirarea proiectului. „Am lucrat 40 de ani medic în Soroca și nu sunt indiferentă față de sănătatea foștilor mei pacienți. Știu că au nevoie de servicii medicale de calitate. De aceea, mă bucur că-i pot ajuta”, a spus Polina Kucereavaia.

Ea consideră că mentalitatea oamenilor s-a schimbat mult o dată cu implementarea AL 21 în comunitate. Oamenii au înțeles că fiecare trebuie să se implice în viața comunității și împreună pot rezolva problemele. Și toate acestea datorită seminarelor, meselor rotunde și cursurilor de instruire organizate în cadrul AL 21 Soroca. Polina Kucereavaia este un exemplu pentru tinerii voluntari care au organizat mai multe mese de binefacere pentru bătrâni solitori și copiii cu dizabilități din oraș.

Lui Constantin Purici, primarul comunei Şolcani, raionul Soroca, AL 21 i-a readus speranța că lucrurile pot evoluă în bine în comunitate. Astă după ce un grup de tineri instruiți din localitate a elaborat câteva proiecte pentru amenajarea satului și repararea drumurilor. „AL 21 este partenerul care ne oferă sfaturi și ne ajută să realizăm lucruri mari cu mijloace mici. Iată de ce cred că vom reuși să schimbăm nu numai aspectul satului, ci și mentalitatea locuitorilor lui”, afirmă primarul, plin de optimism.

„Participarea m-a ajutat să-mi promovez o idee”

Ion Puşcaşu, Ungheni

„Vara trecută am participat la un sir de ateliere și seminare de instruire pentru tineri în domeniul afacerilor, organizate în cadrul Agendei Locale 21. Aceasta m-a determinat să inițiez și eu un business, mai ales că am absolvit în 2004 Universitatea Tehnică din Chișinău și nu am deocamdată un serviciu. După participarea la aceste activități, am elaborat un business-plan, pe care l-am depus la Târgul Ideilor de Afaceri”.

Partnership—a solution to common problems

Anatolie Prisăcari, chairperson of the Soroca District Council

"We have been partners with Local Agenda 21 from the time this project was launched in Soroca. I have noticed that the activities carried out under this project solve problems that we don't always manage to solve on our own: city garbage, information and training for local public authorities, civil society mobilization, charity campaigns. Judging by the number of visitors and participants in the activities taking place in the district of Soroca, we can say confidently that Local Agenda 21 is highly popular."

Parteneriatul, o soluție a problemelor comune

Anatolie Prisăcari, președintele Consiliului Raional Soroca

„Suntem partenerii Agendei Locale 21 de la lansarea acestui proiect în Soroca. De atunci am observat că activitățile desfășurate în cadrul proiectului vin să rezolve acele probleme pe care noi nu reușim să le soluționăm întotdeauna: salubritatea orașului, informarea și instruirea autorităților publice locale, mobilizarea societății civile, campanii de caritate. Judecând după numărul de vizitatori și participanți la activitățile desfășurate în raionul Soroca, am observat că AL 21 Soroca se bucură de mare popularitate".

Local Agenda 21 in Moldova

Local Agenda 21 (LA21) is a UNDP project promoting the principles of good governance, and represents a participatory process of planning sustainable development at the local level. This process aims at integrating sustainable development values and principles into the policies and actions of the local authorities, involving citizens in local-level decision making, and promoting partnerships. Today, there are 15 LA21 Coordination Units in Moldova. In 2004 about 80 new communities joined the LA21 process.

In December 2004 the US State Department provided to the United Nations Development Programme in Moldova a grant of \$2 million targeting the development of social services in the communities of Moldova; the grant came as a result of the previous achievements of this initiative.

The positive experience of creating and strengthening, through Local Agenda 21, partnerships between the local authorities, civil society and private sector will continue.

Agenda Locală 21 în Moldova

Agenda Locală 21 (AL21) este un proiect PNUD care promovează principiile unei bune guvernări și este un proces de planificare participativă în domeniul dezvoltării durabile la nivel local. Acest proces este orientat spre integrarea valorilor și principiilor de dezvoltare durabilă în politicile și acțiunile autorităților locale, implicarea cetățenilor în procesul de decizie la nivel local și promovarea parteneriatelor. În prezent, în Republica Moldova funcționează 15 Unități de Cordonare AL21. În anul 2004, aproximativ 80 de noi comunități au aderat la procesul AL 21.

În decembrie 2004, Departamentul de Stat al SUA a oferit Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova un grant în valoare de \$2 milioane pentru dezvoltarea serviciilor sociale în comunitățile locale din Moldova, ca urmare a succeselor înregistrate de această inițiativă. Astfel, experiența reușită de creare și consolidare prin intermediul Agendei Locale 21 a unor parteneriate între autoritățile locale, societatea civilă și sectorul privat va fi continuată.

Contact:

Contacte:

Victor Pitei, Project Manager / Manager de proiect
Tel. (373 22) 545608
Fax: (373 22) 545609
E-mail: la21@un.md
<http://la21.undp.md>

Mesmerizing Moldova. Anytime, for anyone!

"Cities—the engines of economic growth"

Vlad Cvasnița's dream to create a sports centre for young people took shape after he read in a newspaper about assistance provided by UNDP within the Mesmerizing Moldova project. He says that the idea of a sports centre, the kind he had seen only in the United States, has been growing on him for a long time but he hadn't been able to secure anybody's support to make it come true: "Today they build only stores and gas stations and nobody bothers to think about children and their free time."

The project is supported by UNDP, and in 2005 the first Family Centre will be opened in the Sculeni district of Chisinau; this will be a modern sports centre with golf and basketball fields targeting school children and students, as well as entire families. Why only this one? Soon similar centres will be opened in other major cities of Moldova, too.

The Family Centre project is one of the over ten partnerships created and supported by UNDP in the framework of the Mesmerizing Moldova project. Such partnerships aim at contributing to sustainable urban development.

"The Small Grants Programme provides money to support only the start of urban development projects," explains Margareta Petrușevschi, Programme Analyst at the United Nations Development Programme in Moldova. "Money is not given so that somebody can clean up in front of their house. First and foremost, a certain impact of the initiative on the community is targeted—new jobs, developing local infrastructure, etc."

"The Family Centre," Vlad Cvasnița says, "is an institution which aims to bring a healthy lifestyle to the neighbourhood youth, as an alternative to night clubs and bars. Although there is still some time left to the opening, the construction site has been visited by almost all the inhabitants of the neighbourhood. Most people believed a new store or, worse, a new gas station would be built there," Vlad remarks. "Already many families living in the area around the Centre have signed up their children for the activities the Centre will provide, especially as they will be free."

Sports coaches will be paid from contributions made by businesses wanting to join the Sports Association. By joining, businesses will have the right to hold occasional events in the Centre. The project would have been impossible without the support of the business community. The originator of the youth sports centre in the district of Sculeni has words of gratitude also for Chisinau City, which set apart an area of land for this purpose back in 2001. The local public administration showed understanding and exempted this initiative of the civil society of all taxes. UNDP contributed money, and later on other international partners, too, supported the initiative, UNICEF among them.

Moldova Fermecătoare.

Oricând, pentru oricine!

"Orașele — locomotive ale creșterii economice"

Visul lui Vlad Cvasnița de a crea un centru sportiv pentru tineri a prins contur după ce a citit într-un ziar despre asistență pe care o acordă PNUD în cadrul proiectului „Moldova Fermecătoare". El spune că ideea unui centru sportiv, aşa cum văzuse numai în Statele Unite ale Americii, îl frământa demult, dar că nu găsea susținere din partea nimănui: „Astăzi se construiesc numai magazine și benzinării și nimănui nu-i trece prin cap să se gândească la copii și la timpul lor liber".

Proiectul este susținut de PNUD și în anul 2005 în cartierul Sculeni din Chișinău va fi dat în exploatare primul *Family Center* — un centru modern de sport cu terenuri de golf și baschet destinate atât elevilor și studenților, cât și întregii familii. De ce primul? În curând, astfel de centre vor fi deschise și în alte orașe mari din Republica Moldova.

Proiectul *Family Center* este unul dintre cele peste zece parteneriate create și susținute de PNUD în cadrul proiectului „Moldova Fermecătoare". Scopul acestor parteneriate este dezvoltarea urbană durabilă.

„Programul de Donații Mici oferă bani doar pentru inițierea unor proiecte ce țin de dezvoltarea urbană", afirmă Margareta Petrușevschi, Analist programe, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova. „Finanțările nu se dau pentru ca cineva să-și facă curat în fața casei. În primul rând, se urmărește impactul inițiativelor asupra colectivității — deschiderea unor noi locuri de muncă, dezvoltarea infrastructurii locale, etc."

„*Family Center*, spune Vlad Cvasnița, este o instituție care își propune să atragă de partea modului de viață sănătos toți tinerii din cartier care până acum nu au avut o alternativă discotecilor și petrecerilor din baruri. Deși mai este timp până la lansare, sănătatea a fost vizitat de aproape toți locatarii din preajmă. Multă se temea că acolo va fi construit un nou magazin, sau, și mai rău, o benzinărie. Acum chișinăuenii din preajma centrului și-au înscris deja copiii la activitățile pe care le va desfășura acesta, cu atât mai mult cu cât sunt gratuite".

Salariile antrenorilor vor fi achitate din contribuția agentilor economici care în urma unor cotizații anuale vor deveni membri ai Asociației sportive. Aceasta le va da dreptul să desfășoare, cu anumite ocazii, activități pe teritoriul centrului. Deschiderea centrului a fost posibilă datorită ajutorului acordat de partenerii din domeniul business-ului. Inițiatorul centrului sportiv pentru tineri din cartierul Sculeni are cuvinte de mulțumire și pentru Primăria Municipiului Chișinău, care a repartizat încă în 2001 un teren pe Calea Ieșilor. Administrația Publică Locală a dat dovedă de înțelegere și a scutit inițiativa societății civile de orice taxă. PNUD a contribuit cu bani, iar mai târziu și alți parteneri internaționali, printre care și UNICEF, au sprijinit inițiativa.

*The country's development depends
on its degree of urbanization*

Ghenadie Ivascenco, Project Manager,
Mesmerizing Moldova

"There is a direct link between a country's degree of urbanization and its level of development. In recent years we have been witnessing how our country is becoming increasingly more rural because small towns are losing their urban functions and turn into villages. Moldova has entered the 21st century as the poorest and least urbanized country of Europe."

The city of Chisinau — a significant player in the world movement for sustainable development

Serafim Urechean, Mayor of Chisinau, between 1994-2005

"In 2003 the City, together with the Ministry of the Environment, Construction and Territorial Development, and with UNDP support began to develop the Concept of the General Urban Plan and the Chisinau Municipality Housing Policies Strategy covering the period till 2020. Due to these documents, we believe that the city of Chisinau is becoming a significant player in the world movement that promotes the concept of sustainable development."

*Many young specialists have been trained
in urban management*

Svetlana Dogotaru, lecturer, Academy of Economic Studies in Moldova, co-author of the textbook "Urban Management"

"UNDP supported the publication of a textbook for students of this subject. Several classes of young graduates have already been trained in urban management. As there are no teaching aids in the city's libraries, the students were also have also benefited from the book fund created with the projects' support. Young specialists are helped by foreign experts to implement development strategies tuned to the new realities."

Nivelul de dezvoltare într-o țară depinde de gradul ei de urbanizare

Ghenadie Ivascenco,
managerul proiectului „Moldova Fermecătoare”

„Există o legătură directă între gradul de urbanizare într-o țară și nivelul ei de dezvoltare. În ultimul timp, se resimte din nou ruralizarea țării, din cauză că orașele mici își pierd funcțiile urbane și se transformă în sate. Republica Moldova a intrat în secolul 21 ca cea mai săracă și mai puțin urbanizată țară din Europa”.

Orașul Chișinău, o verigă importantă în mișcarea mondială pentru dezvoltare durabilă

Serafim Urechean, Primarul municipiului Chișinău
între 1994 și 2005

În anul 2003, noi, în colaborare cu Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, precum și cu asistența PNUD Moldova, am început să elaborăm Conceptua viitorului Plan Urbanistic General și Strategia Politică Locativă a Municipiului Chișinău pentru perioada de până în anul 2020. Astfel, în temeiul acestor documente, considerăm că municipiul Chișinău va deveni o verigă importantă în mișcarea mondială care promovează conceptul dezvoltării durabile.

Mai multe promoții de tineri specialiști au fost instruiți în domeniul managementului urban

Svetlana Dogotaru, lector la Academia de Studii Economice din Moldova, co-autor al lucrării „Management urban”

„În cadrul proiectului „Moldova Fermecătoare”, a fost editat, cu sprijinul PNUD, un manual pentru studenții facultăților de profil - „Management urban”. Mai multe promoții de tineri specialiști au fost instruși în domeniul managementului urban. În lipsa materialului didactic în bibliotecile din oraș, studenții beneficiază și de serviciile fondului de carte creat cu susținerea proiectului. Tinerii specialiști asistați, de experți din străinătate, urmează să implementeze strategiile de dezvoltare ținând cont de noile realități”.

Mesmerizing Moldova

Mesmerizing Moldova is a UNDP project that contributes to the strengthening of the national capacity in urban planning by implementing a pilot project in Chisinau, as well as to the development of the Habitat Network in Moldova, which promotes the principles of sustainable development of human settlements. One of its objectives is to develop the General Urban Plan of Chisinau. The Coalition for Prosperous Cities has been created within this initiative.

„Moldova Fermecătoare”

„Moldova Fermecătoare” este un proiect PNUD ce contribuie la consolidarea capacității naționale în planificarea urbană, prin implementarea unui proiect pilot la Chișinău, una dintre acțiunile de viitor fiind realizarea Planului Urbanistic General al capitalei. De asemenea, proiectul contribuie la dezvoltarea Rețelei Habitat în Moldova, care promovează principiile dezvoltării durabile a așezărilor umane. În cadrul acestei inițiative, a fost constituită Coaliția pentru Orașe Prospere.

Contact:

Contacte:

Ghenadie Ivascenko, Project Manager / Manager de Proiect
 Tel. / Fax: (373 22) 211428
 E-mail: mesmol@moldtelecom.md
www.habitatmoldova.org

An irresistible attraction for tourists

Rural tourism helps everyone: the people, the community, the country

"If there were 10 agripensions in the villages of Trebujeni and Butuceni, then practically everyone living here could be involved to some extent in providing tourism services," says Ala Benzin, owner of the first tourist agripension, The Meadow House, in Trebujeni, district of Orhei. In 2004, in the region of Old Orhei, UNDP Moldova started a pilot project to develop tourism in this rural area.

This project's Small Grants Programme has supported the development of five other tourism structures providing lodging, meals, and entertainment, which in turn has created 20 new permanent jobs and 50 temporary ones.

The clean air, the animals outside, the old walnut tree in front of the house, the welcoming attitude, the old songs and hand-made objects—things that are part of our everyday life—are appreciated greatly by foreigners. Foreign tourists used to the tumult of metropolitan life and technological services, come to the countryside in Moldova to experience rural peace, the goodwill of their hosts and the local traditions of the region. Such visits are for tourists a true adventure and delight.

Locals try to offer to tourists unforgettable vacations even though the general hosting infrastructure is often below standard.

The Sustainable Tourism Development Project has also been involved in analysis and planning work, territorial tourism development, and marketing. Special attention has been given to both increasing the awareness of the advantages that tourism offers to local development and training in rural tourism. In mid-2004 Butuceni saw the opening of the first Tourist Information Centre, which allowed for the creation of a system to monitor the inflow of tourists and the revenues resulting from it. The success of tourism initiatives hinges on the partnership with the local authorities. The decision of the Orhei District Council to declare 2004 the Year of Tourism in Orhei reflects people's confidence that tourism is a real opportunity for social-economic take-off.

The Benzins became involved in providing rural tourism services when they were visited by two journalists from Chișinău, who wanted to spend Christmas by the fire of a village oven, eating home-made bread and traditional pastry, walnuts and drinking red wine. "They were our first guests. We didn't have experience, but we did our best to make them feel at home. They must have liked it, since a few weeks later we were visited by a group of historians from Romania, to whom the two journalists had recommended our house. It was a lucky start,"

Ala Benzin confesses.

The Orhei Inn is the name of the second agripension in the village of Trebujeni.

O atracție până la lacrimi pentru turiști

Turismul rural aduce beneficii tuturor: oamenilor, comunităților, țării

„Daca în localitățile Tribujeni și Butuceni ar funcționa măcar 10 agropensiuni, atunci practic toată populația ar putea fi antrenată într-o măsură mai mare sau mai mică în prestarea de servicii turistice", afirmă Ala Benzin, proprietara primei agropensiuni turistice „Casa din luncă" din satul Tribujeni, Orhei. În anul 2004, în zona Orheiului Vechi, PNUD Moldova a lansat un proiect pilot de dezvoltare a turismului în mediul rural. Programul de donații mici al acestui proiect a susținut dezvoltarea altor cinci structuri turistice cu funcții de cazare, servire a mesei, agrement și a generat crearea a circa 20 locuri de muncă permanente și 50 temporare.

Aerul curat, vietăile de afară, vechiul nuc din fața casei, buna cuvîntă, cântecul și obiectele meșteșugările vechi — lucruri care pentru noi sunt firești - capătă pentru mulți străini o altă valoare. Obișnuite cu vâltoarea vieții din metropole și cu servicii tehnologizate, turiștii străini vin în Moldova pentru a petrece câteva zile la țară, în liniște, încunjurăți de bunăvoie gazdelor, de tradiții cu un colorit național specific zonei. Aceste vizite sunt pentru ei o adevărată aventură și o delectare. Orheienii încearcă să ofere vacanțe de neuitat turiștilor chiar și în condițiile în care infrastructura generală de primire a turiștilor este insuficientă. Proiectului „Dezvoltarea durabilă a turismului" a realizat și activități de analiză și planificare, amenajare turistică teritorială și marketing. O atenție sporită a fost acordată atât procesului de conștientizare a avantajelor turismului pentru dezvoltarea locală, cât și instruirii în domeniul turismului rural. La mijlocul anului 2004, la Butuceni a fost deschis primul Centru de informare turistică, care a permis instituirea unui sistem de monitorizare a fluxului de turiști și a încasărilor provenind din activitatea turistică. Succesul inițiativelor din domeniul turismului este determinat de parteneriatul cu autoritățile locale. Decizia Consiliului raional Orhei de a declara anul 2004 An al turismului în Orhei reflectă încrederea oamenilor că turismul este o șansă reală de relansare economico-socială.

Implicarea familiei Benzin în oferirea serviciilor de turism rural a început de la vizita celor două ziariste din Chișinău care au dorit să-și petreacă Crăciunul la vatra sobei, cu pâine și cu plăcinte coapte în cuptor, cu nuci și cu vin roșu. „Au fost primii oaspeti. Nu aveam experiență, dar am făcut totul ca ele să se simtă bine. Probabil, le-a plăcut, deoarece peste câteva săptămâni am fost vizitați de un grup de istorici din România, veniți la recomandarea acestor două ziariste. Au fost bune de pocinog", povestește Ala Benzin.

Although they have just started, the Buzilăs already have some notable achievements and regular clients. "Thank you for your hospitality and delicious Moldovan food. We

truly love your country," these words represent the sentiments of a number of inscriptions in the guest book that the hosts started on a suggestion from tourists. Last summer the Buzilăs hosted a family from Canada, who had come with their children.

They learned to paint Easter eggs, danced Moldovan horas for the first time, baked bread and traditional pastry, and picked grapes alongside their hosts. The farewell was hard and tearful. It was not the hosts' eyes that welled up with tears but the Canadian girls' who had fallen in love with the ducklings and goslings around the house and were firmly refusing to return to Canada. They could be persuaded only by the promise that

they would be coming back to the Buzilăs the following year!

Modern bathrooms—uncommon in our villages—comfortable bedrooms embellished with photographs of the surroundings, traditional wool rugs, little bells and various figurines made of corn husks, a fireplace, a spacious dining room—this is what agripensions in the Old Orhei look like.

They are comfortable and pretty not only inside but outside, too—the courtyard and the dependencies are also well arranged. The tourists highly appreciate elements of a former way of living combined with the comforts of modern life. The artefacts inherited from parents, grandparents and great-grandparents, which can be seen in these courtyards, represent the authenticity of these pensions whilst the folk concerts performed by the local children create an air of celebration.

In fact, young people too, are beneficiaries of the UNDP project, because as the youth become involved in tourism they contribute to the sustainable development of the village. The series of contests, "My village is expecting visitors," have shown for years the value of the participation of children and youth in the protection of national treasures possessing tourism value, in tourism arrangements, and in protecting the environment.

Besides the two families we visited—the Benzins and the Buzilăs—there are more households—the Donciă, Stamati, Buzilă and Roșcovian families—ready to provide lodging for visitors, all the meals including national cuisine, organic produce, boat rides, horseback riding, participation in agricultural work, handicraft work and excursions. All these attractions lure tourists to come and relax in the all-surrounding calmness of the old Răut river valley.

„Hanul Orheiului" este denumirea celei de-a doua agropensiuni care funcționează în satul Trebujeni. Deși este la început de cale, familia Buzilă are deja succese și clienți permanenți. „Mulțumim pentru ospitalitate și pentru delicioasele bucate moldovenești. Vă iubim cu adevărat țara", aceste cuvinte reprezintă expresiv conținutul mai multor impresii scrise în albumul pentru turiști, deschis la inițiativa turiștilor. Vara aceasta, soții Buzilă au găzduit o familie din Canada, venită împreună cu copiii. Au învățat să încondeieze ouă, s-au încins pentru prima oară în hore moldovenești, au copt pâine și plăcinte și au cules struguri, împreună cu stăpâni casei. Despărțirea a fost una grea și cu lacrimi. Lacrimile au curs nu din ochii gazdelor, ci ai fetițelor canadiene care s-au îndrăgostit de rătuștele și bobocii din ograda și refuzau categoric să plece acasă, în Canada. Cu greu au fost convinse. Au cedat doar în schimbul promisiunii de a reveni la anul în casa familiei Buzilă.

Grup sanitar modern, străin satelor noastre; dormitoare confortabile, garnisite cu imagini foto ale împrejurimilor; covorașe tradiționale confectionate din lână; clopoței și diferite figurine făcute din pănuși; cămin; sufragerie spațioasă — aşa arată interiorul agropensiunilor de la Orheiul Vechi.

E comod și frumos nu doar înăuntru, ci și afară — curtea și gospodăria auxiliară sunt și ele amenajate. Turiștii apreciază mult elementele civilizației trecute îmbinate cu comoditățile vieții moderne. Obiectele moștenite de la părinți, bunei și străbuniei, regăsite în aceste curți, imprimă pensiunilor un stil autentic. Iar spectacolele folclorice organizate de copiii din localitate le creează turiștilor senzația de sărbătoare.

De fapt, Tânăra generație reprezintă și ea unul din beneficiarii proiectului PNUD, pentru că implicându-se în activitățile turistice tinerii contribuie la dezvoltarea durabilă a satului. Concursurile cu genericul „Satul meu în aşteptarea turiștilor" au demonstrat de-a lungul anilor cât este de importantă și necesară participării copiilor și tinerilor la activitățile de protejare a patrimoniului național de valoare turistică, amenajare turistică, ocrotire a mediului.

Alături de cele două familii vizitate de noi — Benzin și Buzilă - și alte gospodării — ale familiilor Donciă, Stamati, Buzilă și Roșcovian - sunt gata să ofere turiștilor cazare, pensiune completă, bucătărie națională, produse ecologice pure, promenadă cu barca, hipism, lucrări participative agricole, meșteșugărit, excursii. Toate aceste atracții sunt un îndemn spre drumetie și odihnă în liniștea copleșitoare din defileul bătrânlui Răut.

"My business is corn husks"

Cornelia Gusin, dressmaker, village of Brănești, district of Orhei

"Thanks to the agritourism pensions in Trebujeni, I was able to start a small business. I went on a husk weaving course, organized by the Union of Folk Craftsmen. Now my works—small baskets, bells, candy trays—are wanted by the visitors coming to take a break at the Old Orhei. I have already sold two-thousand lei worth of objects. It's not much, but it's a good start."

"In 2004, the Orhei District Council allocated, for the first time, a considerable amount of money for tourism development."

Lilia Colța, director of the Old Orhei Museum Complex

The creation of rural agripensions is of course a commendable initiative. The revelation of discovering priceless vestiges of the medieval cities Şehr al Cedid (14th century) and Orhei (15th-16th centuries), Thracian-Geto-Dacian relics (10th-2nd centuries B.C.), and the cliff dwellings are of course a major motivation for tourists, and the availability of agripensions makes them stay on a few more hours or days. Thus, the entire community stands to gain by a diversification of the tourism products available here. The locals have learned the history of the village and of the Old Orhei for the sake of visitors. As a result of the promotion of these pensions the inflow of tourists increased substantially. In 2004, more than 90 thousand tourists visited the Old Orhei museum complex. By way of comparison, in previous years only about 20 thousand at most would visit the museum each year. 2004 was also the first time that the Orhei District Council allocated a considerable amount of money for tourism development—800 thousand lei.

New steps towards the development of rural tourism

Tatiana Lapicuș, director of the Tourism Development Department

"The UNDP project 'Sustainable Tourism Development', which started in 2000, reoriented its activities in 2004 to focus on local development. Moldova has great potential in rural tourism. Realising that potential is not only possible but also very necessary today in the context of the National Programme "Moldovan Village". The legal and organizational foundations have already been created. The revenues collected as a result of this type of business can be used to raise the living standards in villages, while the villagers can radically change radically the country's image in the world by their hospitality, which is so characteristic of Moldova.

"Pănușile sunt afacerea mea"

Cornelia Gusin, croitoreasă, satul Brănești, raionul Orhei

Datorită deschiderii pensiunilor agro-turistice din Tribujeni, m-am lansat într-o mică afacere. Am participat la un curs de împletit în pănuși, organizat de Uniunea Meșterilor Populari. Acum, lucrările mele - coșulețe, clopoței, bomboiere — sunt solicitate de turiștii veniți să se odihnească la Orheiul Vechi. Am vândut deja obiecte în sumă de peste două mii de lei. E puțin, dar e ceva.

"În 2004, Consiliul raional Orhei a alocat, în premieră, o sumă considerabilă pentru dezvoltarea turismului"

Lilia Colța, director al Complexului muzeal „Orheiul Vechi”

Crearea unor agropensiuni rurale este, bineînțeles, o inițiativă salutară. Revelația descoperirii unor vestigii inestimabile ale orașelor medievale Şehr al Cedid (sec.XIV) și Orhei (sec. XV —XVI), relicvele traco-geto-dacice (sec.X-II î.Hr.), complexele rupestre (sec.XV-XIX) sunt desigur o motivație majoră pentru turiști, dar existența unor agropensiuni îl îndeamnă pe ei să mai zăbovească câteva ore, câteva zile în aceste locuri. Astfel, diversificarea produsului turistic oferit va aduce beneficii întregii comunități. De dragul turiștilor, localnicii au învățat istoria satului și a complexului „Orheiul Vechi”. Apoi, datorită promovării acestor pensiuni, s-a mărit considerabil fluxul turiștilor. În 2004, peste 90 mii de turiști au vizitat „Orheiul Vechi”. Spre comparație, anii trecuți numărul maxim de vizitatori ai muzeului era de 20 mii. La fel, în premieră, în 2004 Consiliul raional Orhei a alocat o sumă considerabilă pentru dezvoltarea turismului - 800 mii lei.

Pași noi spre dezvoltarea turismului rural

Tatiana Lapicuș, director al Departamentului
Dezvoltarea Turismului

Proiectul PNUD „Dezvoltarea durabilă a turismului”, inițiat în 2000, și-a redirecționat activitățile începând cu anul 2004 spre susținerea dezvoltării locale. Moldova dispune de mari posibilități de dezvoltare a turismului rural. Practicarea acestuia este nu doar posibilă, dar și foarte necesară astăzi în contextul realizării Programului Național „Satul moldovenesc”. Cadrul legislativ și organizatoric a fost creat deja. Veniturile realizate din această activitate pot contribui substantial la ridicarea nivelului de bunăstare a satelor, iar locuitorii lor, prin ospitalitatea atât de caracteristică Moldovei, ar putea schimba radical imaginea țării în lume.

The quality of rural tourism services is also determined by the villages' human potential and is strictly dependent on the level of training in the field and the capacities of the providers of rural services. This is why we engaged the UNDP support to create the National Tourism Training Centre."

Here are some statistics showing the effectiveness of the joint effort undertaken by the central authorities, local authorities and international organizations. Between 2000 and 2003 the number of tourists and visitors increased from 78,121 to 153,446 people, while in the first nine months of 2004 they numbered 130,962 people. In 2004 the number of tourists visiting Moldova increased by 9% as compared to the previous year.

Sustainable Tourism Development

"Sustainable Tourism Development" is a UNDP project aiming at creating a foundation for the integrated, balanced, and sustainable development of domestic and international tourism in Moldova, so that it could bring considerable cultural and socio-economic benefits to the country and communities, avoiding at the same time to generate environmental and socio-cultural problems.

The project has contributed to an increase in the inflow of tourists to Moldova, the beginning of new public-private partnerships, and the creation of new jobs.

The main partners of the "Sustainable Tourism Development" project are the Tourism Development Department, Ministry of Culture, local authorities, the private sector, nongovernmental organizations working in tourism, religious communities managing elements of the tourism patrimony.

Calitatea serviciilor turistice rurale este determinată și de potențialul uman al satului și este strict dependență de nivelul de pregătire în domeniu și de capacitatele prestatelor de servicii rurale. Iată de ce, cu suportul proiectului PNUD, a fost creat Centrul național de perfecționare a cadrelor din industria turismului.

Iată câteva date statistice ce demonstrează eficiența acțiunilor comune ale autorităților centrale, locale și organismelor internaționale. Din 2000 până în 2003 numărul turiștilor și excursioniștilor s-a mărit de la 78.121 la 153.446 de persoane, iar în primele nouă luni ale anului 2004 numărul acestora a fost de 130.962. În 2004 numărul turiștilor care au vizitat Moldova s-a majorat cu 9 la sută față de anul precedent.

Dezvoltarea durabilă a turismului

„Dezvoltarea durabilă a turismului” este un proiect PNUD ce urmărește crearea unei baze pentru dezvoltarea turismului internațional și intern în Moldova într-un mod integrat, echilibrat și durabil, astfel încât acesta să aducă beneficii culturale și socio-economice considerabile țării și comunităților, fără a genera însă probleme de ordin ecologic și socio-cultural.

Prin contribuția proiectului, a crescut fluxul de turiști în Moldova, au fost lansate noi parteneriate public-privat și au fost create noi locuri de muncă.

Principalii parteneri ai proiectului „Dezvoltarea durabilă a turismului” sunt Departamentul Dezvoltarea Turismului, Ministerul Culturii, autoritățile locale, sectorul privat, organizațiile non-guvernamentale ce activează în domeniul turismului, comunitățile religioase ce dețin în administrare elemente ale patrimoniului turistic.

Contact:

Lilia Palii, Project Manager / Manager de proiect
Tel./Fax: (373 22) 295809
E-mail: undp@turism.md
www.turism.md

Contacte:

STORY 3

Human rights and justice are two major concerns of the United Nations Development Programme in Moldova

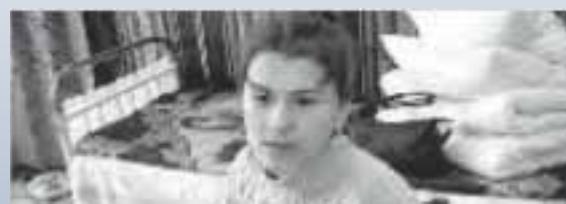
"The Human Rights Centre helped me find justice"

The Human Rights Centre in Moldova is there to serve the citizens

For three years a neighbourhood on the edge of the village of Ursoaia, Cahul district, was next to a sheep pen and used the water of a well where about 300 sheep went to drink. In spite of the numerous complaints from the neighbours, the owner of the sheep refused to move the pen outside the village, while the local authorities avoided getting involved.

This situation could have continued without resolution, but one morning a villager went to complain to the Cahul office of the Human Rights Centre in Moldova (CpDOM), which is an initiative of the UNDP.

The owner of the sheep set his pen next to the house of the Susanus. Victoria Susanu recalls she could not go out for days in summer. "Because of the unbearable smell, and also because of the dogs, even the post woman avoided passing by our house! The only water well in the neighbourhood, used by about five families, was also used by 300 sheep, and their dung was polluting the brook flowing nearby," Victoria Susanu says.

ISTORIA 3

Drepturile omului și justiția sunt preocupări majore ale Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova

„Centrul pentru Drepturile Omului mi-a ajutat să-mi fac dreptate“

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova se află în serviciul cetățenilor

Timp de trei ani, o mahala din satul Ursoaia, raionul Cahul, a trăit în imediata vecinătate cu o stână de o zi s-a alimentat cu apă de la aceeași fântână din care erau adăپate vreo 300 de ovine. În povida numeroaselor sesizări ale vecinilor, proprietarul refuza să-și mute stâna la marginea satului, iar autorităile locale evitau să se implice. Nu se știe cât timp ar mai fi suportat vecinii situația, dacă, într-o zi, unul dintre ei n-ar fi venit să-și spună păsul la filiala Cahul a Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM), o inițiativă PNUD.

Proprietarul și-a amplasat stâna sub coasta casei familiei Susanu. Victoria Susanu își amintește că vara nici nu putea ieși cu zilele afară. „Din cauza miroslului insuportabil, dar și de frica dulăilor de la stâna, nici poșărița nu mai putea trece prin fața porții noastre! Singura fântână din mahala, din care beau apă vreo cinci familii, era folosită pentru adăپatul celor 300 oi, iar gunoiul de grăd era vărsat în râulețul ce curge prin apropiere“, povestește Victoria Susanu.

She and her husband tried several times to persuade the owner of the flock to move his sheep outside of the village, but the owner was not to be convinced. Victoria complained dozens of times to the mayor.

"Each time the mayor told me to deal with this situation ourselves. I also went to the District Centre for Preventive Medicine. They heard us out but did nothing," Victoria says.

The house of the Susanus is at the edge of the village, and Victoria says that the five households in their neighbourhood are on the authorities' blind spot. Before their son was born, the Susanus lived in Chisinau.

"The boy had inborn intracranial pressure. The doctors told us that village air would be good for him. So we moved to Ursoaia, where my husband had inherited his parents' house. Until three years ago our son felt well. But when the air became bad, the child fell ill,"

Victoria laments.

The Susanus' patience ran out in 2003, when their son, Sandu, 7, became ill with cholecystitis. Later, a neighbour was admitted to the hospital with the same diagnosis. The doctors told them that the disease could have been caused by polluted water. "My husband went all the way to the mayor of Cahul to ask for help in solving this problem, but he too didn't want to hear about our miseries,"

Victoria recalls.

Last summer an acquaintance advised Victoria to approach the Human Rights Centre, as it would provide the necessary pressure to move the polluting sheepfold.

For three years now, since the Cahul office opened, CpDOM is the only institution providing free legal assistance in the south of the country. Since the inception of CpDOM in 1998, UNDP has been providing support to its three offices across the country.

Victoria Susanu confirms that in less than two weeks after they had approached the Cahul office of CpDOM the owner of the flock was obliged to move his sheep away, as the law prescribes, to special grounds allocated by the town at the edge of the village. "The district Centre for Preventive Medicine, goaded by CpDOM, disinfected the water, while the police and the environmental inspection ordered our neighbour to clean the ground on which his pen had been situated, an order which remains unfulfilled," the Susanus say.

Împreună cu soțul, femeia a încercat, de mai multe ori, să convingă proprietarul turmei să-și mute oile în afara satului, dar acesta a fost de neîndupăcat. Victoria a băut, de zeci de ori, la ușa primarului, plângându-se de aceeași problemă. „De fiecare dată, primarul ne spunea să rezolvăm singuri conflictul. Am apelat și la specialiștii de la Centrul raional de Medicină Preventivă. Acolo ne-au ascultat, dar n-au întreprins nimic", afirmă Victoria.

Casa familiei Susanu se află la un capăt de sat, motiv pentru care Victoria spune că cele cinci gospodării din mahala lor sunt ca o „lagună" ferită de ochii autorităților. Ursoaia face parte din comuna Lebedenco și este ca un apendice al primăriei localității. Până la nașterea copilului, soții Susanu au locuit în Chișinău. „Băiatul s-a născut cu tensiune intracraniană și medicii ne-au spus că-i va face bine aerul de la țară. Am trecut cu traiul la Ursoaia, unde soțul moștenise casa părintească. Până acum trei ani, băiatul s-a simțit bine. De când, însă, nu am mai avut parte de aer curat, copilul s-a îmbolnăvit", s-a plâns Victoria.

Răbdarea soților Susanu a crăpat în 2003, când băiatul lor, Sandu, de 7 ani, s-a îmbolnăvit de colicistă. Mai târziu, o altă vecină a fost internată în spital cu același diagnostic. Medicii le-au spus că boala ar putea fi cauzată de consumul de apă poluată. „Soțul meu a mers și la primarul orașului Cahul, cerându-i ajutor în soluționarea problemei, dar nici el nu a vrut să vadă în ce mizerie trăiam", își aduce aminte Victoria.

În vară, ca să scape de stâna mirosoitoare de sub casă, o cunoștință a sfătuinț-o pe Victoria să se adreseze la Centrul pentru Drepturile Omului.

De trei ani, de când a fost deschisă filiala din Cahul, CpDOM este singura instituție care acordă gratis asistență juridică locuitorilor din zona de sud a republicii. De la înființarea CpDOM, în 1998, PNUD a susținut activitatea celor trei filiale ale centrului din țară.

Victoria Susanu afirmă că, în mai puțin de două săptămâni după depunerea plângerii la CpDOM din Cahul, proprietarul stânei, care le este, în același timp, rudă, și-a mutat turma, aşa cum prevede legea, pe un teren rezervat de primărie la marginea satului. „Angajații de la Centrul raional de Medicină Preventivă, „activați" de CpDOM, au dezinfectat apa, iar poliția și Inspectoratul Ecologic l-au obligat pe vecinul nostru să facă ordine pe cei câțiva ari de pământ pe care a fost amplasată stâna, dar, deocamdată, această dispoziție rămâne ne-executată", au mai povestit soții Susanu.

"Justice"

Ion Raru from Cahul

"For many years I was in charge of the props and sets at the B.P. Hașdeu Theatre in Cahul. One day in 1992, as I was carrying a ladder to the warehouse, I fell and broke an arm. After 11 surgeries I received the 2nd degree of disability. The theatre management refused to compensate me after I had lost my ability to work. I had four children to take care of. I sued the theatre and won, but the court order was not enforced. Last year I approached the Cahul office of the Human Rights Centre, which helped me calculate the compensation I have been entitled to for the last two years. Now I receive the cash every month straight from a cash machine!"

"The Centre helped me prove that the fines were ungrounded"

Vera Delibozoglo from Cahul

"Last year Union Fenosa [electricity provider] inspectors took out the electricity meters of 22 families from our apartment block stating that they were showing an error of 80% less consumption than the reality.

Every consumer had to pay a fine of about 300 lei. Most of the inhabitants of our block are pensioners paying their bills punctually. Even though the fine was not justified, I was ready to pay it, but I took pity on the poor pensioners and went to the Human Rights Centre. There they helped me demonstrate that the fines were ungrounded, and consequently they were cancelled."

"We hear out all the complaints"

Anatolie Cravcenco, head of the CpDOM Cahul office

"The case of the Susanu family is only one of the cases solved by the Human Rights Centre. We have now several dozen cases lined up. In 2004 we have received some 50 petitions at our Cahul office, and their number could have been a lot larger had the people, especially those living in villages, known about our work. The majority of the petitions arrive from the Cahul penitentiary inmates and from people who feel their labour rights have been violated. Some complaints are founded, others are not, but we hear out all of them. More than half of the cases taken up by the CpDOM office in Cahul have already been solved."

"Dreptate"

Ion Raru din Cahul

„Multă ani am fost responsabil de decorație și recuzită la Teatrul „B. P. Hașdeu” din Cahul. În 1992, în timp ce duceam o scară în depozit, am căzut și mi-am fracturat o mâna. După ce am suportat 11 intervenții chirurgicale, am obținut gradul II de invaliditate. Administrația teatrului a refuzat să-mi acorde compensație după ce nu am mai fost în stare să muncesc. Și aveam de crescut patru copii. Am acționat în judecată teatrul și am câștigat procesul, dar hotărârea instanței nu a fost executată. Anul trecut, am apelat la filiala Cahul a Centrului pentru Drepturile Omului, care m-a ajutat să obțin recalcularea compensației pentru ultimii doi ani. Acum pot ridica banii lunari din bancomat".

„Cu sprijinul Centrului, am demonstrat că amenzile erau nejustificate..."

Vera Delibozoglo din Cahul

„Anul trecut, inspectorii de la „Union Fenosa” au scos contoarele la 22 familii din blocul nostru de locuit, pe motiv că acestea ar funcționa cu o eroare de 80 la sută. Fiecare consumator trebuia să plătească o amendă de aproximativ 300 lei. Majoritatea locuitorilor din blocul nostru sunt pensionari, care achită cu regularitate facturile. Chiar dacă era o amendă nejustificată, eram gata să o achit, dar mi s-a făcut milă de bieții pensionari și am apelat la Centrul pentru Drepturile Omului. Cu ajutorul lor, am demonstrat că amenzile erau nejustificate și, ca rezultat, ele au fost anulate".

„Ascultăm toate plângerile"

Anatolie Cravcenco, șeful filialei Cahul a CpDOM

„Cazul familiei Susanu este doar unul din cazurile elucidate de Centrul pentru Drepturile Omului. Pe rol, însă, se află câteva zeci. De la începutul anului 2004, la CpDOM din Cahul au parvenit vreo 50 petiții, dar numărul lor ar fi cu mult mai mare dacă oamenii, mai ales cei din localitățile rurale, ar cunoaște activitățile noastre. Majoritatea petițiilor provin de la detinuții penitenciarului din Cahul și de la persoanele cărora le-au fost încălcate drepturile stipulate în legislația muncii. Unele plângeri au temei, altele - nu, însă toate sunt ascultate. Mai bine de jumătate din cazurile examineate de filiala CpDOM au fost deja soluționate".

Small grants for great things

"Through its project 'Support for the Implementation of the Human Rights National Action Plan in the Republic of Moldova' UNDP provides assistance for the implementation, promotion and observation of human rights. The project also aims at increasing the population's level of knowledge about and interest in human rights," says Nicoleta Culava, Project Manager.

Since 2003 the project has also been providing small grants to nongovernmental organizations working in the area of human rights.

Nicoleta Culava says that the NGOs applying for funds must contribute to the implementation of the Human Rights National Action Plan and work in partnership with public authorities. The grants are to be awarded primarily to national and local NGOs that have not benefited from many grants before but have good ideas.

In 2004, 14 organizations from Moldova received small grants from this UNDP project. They received not only financial support but consultancy as well. Two training and capacity strengthening workshops were organized last year for the Civil Society, where the participants had the opportunity to acquire the skills they needed to formulate and carry out projects, as well as to set up long-term and useful contacts. Many of them subsequently received funding from other sources too. Some participants started writing articles to promote human rights and thus share with the wider public their knowledge, concerns and achievements in the field.

"Support for the Implementation of the Human Rights National Action Plan in the Republic of Moldova"

"Support for the Implementation of the Human Rights National Action Plan in the Republic of Moldova" is a UNDP project aiming at strengthening the national capacity for the observation, promotion, protection and implementation of human rights, including women's rights. Among other things, the project has trained 25 human rights trainers and 69 coordinators.

Contact:

Nicoleta Culava, Project Manager
Tel./Fax: (373 22) 245079
E-mail: hr@un.md
<http://hr.un.md>

Granturi mici pentru lucruri mari

"Prin proiectul „Sustinere în implementarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului în Republica Moldova", PNUD acordă asistență pentru realizarea, promovarea și respectarea drepturilor omului. Proiectul urmărește, de asemenea, sporirea cunoștințelor și a interesului față de drepturile omului în rândul populației", spune Nicoleta Culava, managerul proiectului.

Din 2003, proiectul PNUD acordă și granturi mici organizațiilor neguvernamentale active în domeniul drepturilor omului. Directorul proiectului spune că ONG-uri solicitante trebuie să contribuie la realizarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului, iar proiectele lor să fie realizate în parteneriat cu autoritățile publice. Granturile vor fi acordate, în primul rând, ONG-lor naționale și locale care nu au beneficiat de multe granturi, dar au idei bune.

În 2004, 14 organizații din republică au beneficiat de granturi mici din partea proiectului PNUD. Acestea au obținut nu numai susținere financiară, dar și consultanță. Anul trecut, au fost organizate două seminare de instruire și consolidare a capacităților pentru reprezentanții societății civile, unde fiecare participant a avut posibilitate să obțină cunoștințele necesare pentru scrierea și realizarea proiectelor, dar și să stabilească legături durabile și utile pentru viitor. Multii dintre ei au câștigat ulterior finanțare și din alte surse. Unii participanți au început să scrie articole pentru promovarea drepturilor omului, împărtășind astfel publicului cunoștințele, îngrijorările și reușitele lor în domeniul drepturilor omului.

„Sustinere în implementarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului în Moldova”

„Sustinere în implementarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului în Republica Moldova” este un proiect PNUD care urmărește consolidarea capacităților naționale pentru respectarea, promovarea, apărarea și realizarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor femeii. În cadrul proiectului, au fost instruiți 25 de formatori și 69 de coordonatori în domeniul drepturilor omului.

Contacte:

Nicoleta Culava, Manager de proiect
Tel./Fax: (373 22) 245079
E-mail: hr@un.md
<http://hr.un.md>

The answer to women trafficking: prevention and help

The Centre for the Prevention of Trafficking in Women (CPTW) represents trafficking victims in courts

Mariana's story is a case of human trafficking which one could say has almost become typical or banal.

"I wasn't going to kill myself, although I realized this could be the last day I was seeing myself in the mirror. In the apartment there was only the cleaning woman who couldn't possibly stop me if I wanted to open the fridge to reach for the pills, which was a natural human gesture. I didn't know what sort of pills there were in the glass container, but I was prepared to take all of them as long as that got me into a hospital, and from there the way home seemed shorter."

People have stopped responding to the tragedy of girls who are sold into slavery without them even being aware of it. "Just another one"—this is what one can hear from people who consider that the problem of human trafficking in Moldova is an artificial one and exaggerated. If they looked the girls in the eyes or actually tried to understand what they have gone through, perhaps people would change their attitude.

"I had a fight with my boyfriend," Mariana continues, "because he didn't trust the people who had promised to help me go to Italy. I knew where I was supposed to be going. My cousin had married there several years before. She had sent me money, found a job for me and was meeting me at Rome airport. I ended up in

Dubai! On landing I became frightened when I saw so many people in white clothes and with rings on their heads. I asked for an explanation from the woman who was accompanying me. I was shouting, waving my hands to attract attention, but no one paid any attention. The woman threatened me and told me that if I didn't stop making a noise I would regret it. Then she passed me on to an Arab woman who didn't speak, but from the look in her eyes it was clear she meant no good. I froze. I didn't know what to do. I must have lost consciousness. When I came to I was in an apartment with 17 other girls who were preparing for work. Two of them had been told to give me instructions so that I could start immediately that first night. I didn't want to listen. I protested until the owner came with a club in his hands. He knew how to hit to avoid leaving marks on my face, but he destroyed my kidneys without the slightest emotion on his face. The horror continued in the night club, where I sat as still as a stone while my 'colleagues', who were unhappy with my refusing to take part in the action, complained to the owner. The beatings took place every day until I felt I could no longer stand it. So one day I decided to escape from that prison at any cost. I knew that in the fridge there were pills. I

Răspunsul la traficul de femei: prevenție și asistență

**Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei (CPTF)
reprezintă victimele traficului în fața instanțelor**

Istoria Marianei este un caz de trafic de ființe umane despre care deja putem spune că este clasic sau banal, obișnuit.

„Nu intenționam să mă sinucid, deși eram conștientă că ar putea fi ultima zi când mă privesc în oglindă. În apartament era doar femeia de serviciu care n-avea cum să mă împiedice să deschid frigiderul în care se păstrau pastile — un gest omenesc care nu atrage atenția. Nu știam ce fel de pastile sunt în vasul de sticlă, dar eram gata să le beau pe toate doar ca să ajung la spital, de acolo drumul spre casă îmi părea mai scurt".

Lumea a încetat să mai reacționeze la tragediile fetelor care, fără ca să-și dea seama, sunt vândute în robie. „Încă una" — iată expresia persoanelor care consideră că problema traficului de ființe umane în Republica Moldova este una artificială și, pe lângă toate, exagerată. Dacă le-ar privi în ochi sau ar încerca să le audă nu doar să le asculte, oamenii poate și-ar schimba atitudinea.

„M-am certat cu prietenul meu pentru că nu avea încredere în persoanele care s-au oferit să mă ajute să ajung în Italia, continuă Mariana. Știam unde mă duc. Verișoara mea este căsătorită de câțiva ani acolo, mi-a trimis bani, mi-a găsit de lucru și mă aștepta la aeroportul din Roma, în timp ce eu m-am trezit la Dubai. M-am speriat când am văzut atâtă oameni în străie albe și cu niște cercuri pe cap. Am început să-i înaitez pretenții femeiei care mă însoțea, strigam, dădeam din mâini ca să atrag atenția trecătorilor dar ...indiferență este la putere acum în întreaga lume. M-a amenințat, mi-a dat foarte clar de înțeles că dacă nu tac o să-mi pară rău. Apoi m-a luat în primire o femeie arabă. Aceasta tăcea, îmi era de-ajuns să-i văd privirea ca să înțeleg că nu-mi vrea binele. M-am blocat, nu știam cum să acționez, iar când am deschis ochii eram într-un apartament cu 17 fete gata de lucru. Două din ele au primit indicații să mă instruiască să fac și eu o tură din prima seară. Nu m-am lăsat convinsă, am început să protestez până a apărut stăpânul cu o bătă în mână. Lovea aşa ca să nu-mi rămână semne pe față, în schimb rinichii mi i-a dezbatut fără ca să i se miște măcar un mușchi pe față. Calvarul a continuat într-un club de noapte unde eu stăteam ca un monument, iar „colegele" mele, nemulțumite de faptul că nu trec la acțiuni, duceau poșta patronului. Bătăile au devenit zilnice și simteam că nu mai rezist. Și într-o zi am hotărât să scap cu orice preț din această închisoare. Știam că în frigider se păstrează toate pastilele. Am ales cea mai mare sticlă și, ascunzându-mă după ușa frigiderului de femeia de serviciu, le-am băut pe toate. În scurt timp, când simteam că o să cad, pe ușă a intrat stăpâna și mi-a spus că mă îngroapă în casă dar la

picked the largest container and took them all, hiding from the cleaning woman behind the fridge door. Shortly afterwards, as I was feeling I was about to collapse, the owner came through the door and told me he would bury me in the house rather than take me to a hospital. He was very convincing. What I wanted was to get to a hospital; I didn't want to die, so I went into the bathroom and vomited up the pills. Then I continued to work."

"When I returned home I didn't want to see anyone. I was afraid even to utter the names of the traffickers, but with the CPTW team I feel safe," says Mariana. "It was here that I understood how important it was to have the people who had destroyed my inner world and killed my dreams, punished. I have nothing to lose and I will fight on, together with the people who support me, to put the criminals in prison."

By its activities the Centre for the Prevention of Trafficking in Women (CPTW) has brought to newspaper pages and into public discussions trafficking stories similar to Mariana's.

Read another confession.

"When I was repatriated I didn't trust anyone and I was planning to take revenge on my own," Eugenia says. "I started my search. But the qualified specialists from CPWT and the fact that everything we did here was confidential persuaded me to give up my plan and take the legal path."

Thousands of women from Moldova go through painful situations like this one, while other people read about stories such as Mariana's and Eugenia's and pity the trafficked women. Compassion is a solution only when accompanied by action. In Moldova a series of actions are undertaken by the Centre for the Prevention of Human Trafficking, which was directly involved in Mariana's repatriation and her reintegration into society. Now the girl has free legal assistance, attends secretary courses, is about to marry and is proud of having had the courage to fight alongside the CPTW team to put the people who had trafficked her behind bars.

The first steps towards changing attitudes have been made in Moldova by the Centre for the Prevention of Trafficking in Women through information and education activities coordinated by the United Nations Development Programme and funded by the International Narcotics and Law Enforcement Affairs of the U.S. State Department. The Centre has developed a new model of services in Moldova, which combine legal and social assistance, and develop at the same time prevention through information and training.

The Centre for the Prevention of Trafficking in Women started working in 2001. Its main objective was to coordinate and implement information, education and trafficking prevention activities, as well as raise the population's awareness about this issue. The U.S. State Department offered a grant for the first stage of the project, later extending its support.

spital nu mă duce. A fost foarte convingătoare. Pentru mine era important să ajung la spital, nu vroiam să mor, de aceea, am mers la baie și am vomat. Apoi am continuat să lucrez".

„După ce m-am întors nu vroiam să văd pe nimeni, mă temeam să rostesc și numele traficantilor, doar împreună cu echipa de la CPTF mă simt în siguranță, spune Mariana. Aici am înțeles cât de important este să fie pedepsite persoanele care mi-au distrus lumea interioară, care mi-au ucis visele. N-am ce pierde și am să lupt, alături de oamenii care mă susțin, pentru ca cei vinovați să ajungă la închisoare", povestește Mariana.

Prin activitățile sale, Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei (CPTF) a adus în paginile ziarelor și în discuțiile publice istorii din trafic precum este cea a Marianei.

Dar iată și o altă mărturie.

„Nu aveam încredere în nimeni după ce am fost repatriată și plănuiam să mă răzbun singură", afirmă Eugenia. „M-am apucat singură să caut. Dar specialiștii calificați de la CPTF și faptul că tot ce se întâmplă aici este confidențial, m-au făcut să renunț la planul meu și să merg pe cale legală".

Mii de femei din Moldova trec prin asemenea momente dureroase și greu de uitat în clipa în care lumea citește istorii precum cea a Marianei și a Eugeniei și le compătim este pe femeile traficate. Compasiunea este o soluție doar atunci când este însoțită de acțiuni. În Republica Moldova, o serie de acțiuni de prevenție și asistență sunt realizate de Centrul pentru Prevenirea Traficului de Ființe Umane, care a fost direct implicat în procesul repatriere a Marianei și a integrării acestia în societate. În prezent, Mariana beneficiază de asistență juridică gratuită, merge la cursuri de secretar-referent, este pe cale de a se căsători și e mândră de faptul că a avut curajul să lupte alături de echipa de la CPTF pentru ca persoanele care au traficat-o să ajungă după gratia.

Primii pași pentru schimbarea unor asemenea atitudini au fost realizati în Moldova de către Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei, prin intermediul acțiunilor sale educaționale și de informare, coordonate de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și finanțate acum de International Narcotics and Law Enforcement Affairs, Departamentul de Stat al SUA. Centrul a creat un model nou de servicii în Moldova, ce combină asistență juridică și cea socială, dezvoltând totodată componenta de prevenire prin informare și instruire.

Centrul pentru Prevenire a Traficului de Femei și-a început activitatea în anul 2001, având ca obiectiv principal coordonarea și implementarea activităților informative, educaționale și de prevenire a traficului cu ființe umane, urmărind în același timp conștientizarea de către populație a acestei problemei.

Departamentul de Stat al SUA a oferit un grant pentru prima etapă a proiectului, extinzând ulterior contribuția sa.

Today UNDP supports a series of specific activities carried out by CPTW. One of them, which currently may be the most important one in terms of impact in

Moldova, is the representation of trafficking victims in criminal, civil and administrative law suits. The CPTW lawyers represent the victims' interests based on the legal provisions on the crime of trafficking stipulated by the Criminal Code, Civil Code, and the Code of Administrative Violations of the Republic of Moldova.

The representation of interests takes place from the moment when a suit is filed and all the way to the court ruling, including all the stages of appeal. In special cases, when there is a threat to the life and health of the victims (usually in the form of threats from traffickers or pimps), CPTW provides a complex victim-witness protection programme to complement the measures provided by the state.

More than 140 trafficking victims identified or helped by the Centre for the Prevention of Trafficking in Women in 2004 have been represented by CPTW lawyers in 63 criminal and 12 civil suits. Traffickers received up to 15 years in prison, and victims received compensations for moral and material damages.

The Centre for the Prevention of Trafficking in Women

The work of the Centre for the Prevention of Trafficking in Women, coordinated by UNDP and funded by the International Narcotics and Law Enforcement Affairs of the US State Department, aims at ensuring access to justice for victims and potential victims of human trafficking. In 2004 the Centre delivered free legal assistance directly (486 consultations) as well as via its hotlines in Chisinau, Bălți, Cahul and Ungheni (798 consultations).

Contact:

Ion Vâzdoagă, Project Manager / Manager de proiect

Tel: (373 22) 546569

Fax: (373 22) 546544

E-mail: cptf@antitraffic.md

www.antitraffic.md

În prezent, PNUD susține un sir de activități specifice ale CPTF. Una dintre ele - și poate cea mai importantă la moment la nivel de impact în Moldova, este reprezentarea victimelor traficului în procese penale, civile și administrative. Avocații CPTF reprezintă interesele victimelor ca martori sau ca părți vătămate în dosare intentate în baza articolelor conexe activității criminale de trafic prevăzute în Codul Penal, Codul Civil și Codul cu privire la Contraventțiile Administrative din Republica Moldova. Reprezentarea intereselor se desfășoară din momentul intentării dosarului și până la emiterea hotărârii judecătoarești, inclusiv parcurgerea tuturor instanțelor de apel și recurs. În cazuri speciale, atunci când există temeuri reale pentru a constata punerea în pericol a vietii și sănătății victimelor asistate (mai des, ca urmare a amenințărilor parvenite de la traficanți sau proxeneți), CPTF asigură un program complex de protecție a martorilor-victime care completează măsurile asigurate de stat.

Peste 140 de victime ale traficului identificate sau asistate de Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei în 2004 au fost reprezentate de către avocații CPTF în 63 de dosare penale și 12 civile. Au fost aplicate traficanților pedepse de până la 15 ani privațire de libertate, iar victimele au încasat prejudiciu material și moral.

Centrul pentru Prevenirea Traficului de Femei

Activitățile Centrului pentru Prevenirea Traficului de Femei, coordonate de PNUD și finanțate de International Narcotics and Law Enforcement Affairs, Departamentul de Stat al SUA, urmăresc asigurarea accesului la justiție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. În anul 2004, Centrul a acordat asistență juridică gratuită directă (486 consultații) și prin intermediul liniilor fierbinți la Chișinău, Bălți, Cahul și Ungheni (798 consultații).

Contact:

Ion Vâzdoagă, Project Manager / Manager de proiect

Tel: (373 22) 546569

Fax: (373 22) 546544

E-mail: cptf@antitraffic.md

www.antitraffic.md

The Centre for Legal Studies and Policies promotes the concept of fair justice in a democratic society

The Centre for Legal Studies and Policies of Moldova is part of the United Nations Development Programme efforts to promote good governance through an efficient and fair administration of justice.

The Centre for Legal Studies and Policies (CLSP), a project of the United Nations Development Programme (UNDP), is co-funded and implemented by the Soros Moldova Foundation. The Centre is about to become an independent institution with leadership potential among the legal community of Moldova.

The project contributes to reforming the higher legal education by developing textbooks for the main disciplines taught in the higher legal education, piloting the textbooks, assessing the higher legal education system and developing suggestions for the improvement of the law education.

"The work of the Centre for Legal Studies and Policies—from disseminating information materials and training specialists to implementing the new Codes to the assessment of legal training—contributes to the strengthening of the national research and development capacity in the area of criminal law," says Alexandru Tănase, Project Manager. "We have also contributed to the development of an environment supportive of the cooperation between the civil society and governmental institutions."

The work of the Centre for Legal Studies and Policies is structured around two major programmes: Modernizing Higher Legal Education and Modernizing the System of Criminal Justice.

Each program contains, in turn, activities in a series of areas.

Modernizing Higher Legal Education

Developing textbooks for the main law subjects

Assessing the quality of higher legal education

A round table for the Deans of Law Faculties—as a permanent advisory forum

Modernizing the System of Criminal Justice

Training workshops in the new Criminal Code and Criminal Procedures Code for judges, prosecutors, lawyers and other legal professions

Commenting and annotating the new Criminal Code and Criminal Procedures Code

Assessing the criminal and criminal procedures legislation of the Republic of Moldova.

Centrul pentru Studii și Politici Juridice promovează conceptul unei justiții echitabile într-o societate democratică

Centrul pentru Studii și Politici Juridice din Moldova se înscrie în efortul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare de promovare a unei guvernări de calitate, prin administrarea corectă și eficientă a justiției.

Centrul de Studii și Politici Juridice (CSPJ) este un proiect al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), co-finanțat și implementat de Fundația Soros Moldova. Acum este pe cale de a deveni o instituție independentă, cu potențial de lider în comunitatea juridică din țară.

Proiectul contribuie la reforma învățământului juridic superior prin elaborarea manualelor model pentru disciplinele de bază studiate în învățământul juridic superior, pilotarea acestor manuale, evaluarea sistemului învățământul juridic superior și elaborarea de propunerile destinate ameliorării cadrului educațional de drept.

„Activitățile Centrului de Studii și Politici Juridice — începând cu diseminarea unor materiale informative, plus instruirea specialiștilor pentru implementarea noilor Coduri până la evaluarea instruirii juridice contribuie, de fapt, la consolidarea capacitații naționale de cercetare și dezvoltare în domeniul dreptului penal”, afirmă Alexandru Tănase, Manager de proiect. „De asemenea, Centrul a contribuit și la crearea unui mediu favorabil cooperării dintre societatea civilă și instituțiile guvernamentale”.

Activitatea Centrului de Studii și Politici Juridice se axează pe două mari programe: Modernizarea învățământului juridic superior și Modernizarea sistemului de justiție penală.

Fiecare program dispune, la rândul său, de mai multe arii de activitate.

- **Modernizarea învățământului juridic superior**
- **Elaborarea manualelor pentru principalele cursuri de drept**
- **Evaluarea calității învățământului juridic superior**
- **Masa rotundă a Decanilor Facultăților de Drept — în calitate de forum permanent și consultativ.**
- **Modernizarea sistemului de justiție penală**
- **Seminare de instruire în domeniul nouului Cod Penal și Procesual Penal pentru judecători, procurori, avocați și alte categorii profesionale juridice**
- **Comentarea și adnotarea nouului Cod Penal și Procesual Penal**
- **Evaluarea legislației penale și procesuale penale din Republica Moldova.**

The main partners of the project are: Ministry of Justice, Supreme Council of Magistrates, Judges Training Centre, public and private Law Faculties, Ex-Lege Agency, Institute for Criminal Reform, Lawyers for Human Rights NGO, Lawyers' Law Centre, TACIS Programme, Strengthening the Civil and Trade Legislation Project, American Bar Association / CEELI.

Centre for Legal Studies and Policies of Moldova

Contact:

Alexandru Tănase, Project Manager / Manager de Proiect

Tel.: (373 22) 270031, 270032

E-mail: atanase@soros.md

www.cspj.md

Fighting corruption and improving governance

Corruption represents a major threat to development and progress. Every year in the world more than 1000 billion dollars are given as bribes. Corruption is characteristic both of poor and wealthy countries. In order to respond to this challenge, the United Nations Development Programme started an anti-corruption project implemented by Transparency International-Moldova. The initiative's general objective is to strengthen national capacities to fight corruption in the Republic of Moldova.

The main areas of work and achievements:

Research

Transparency International-Moldova has published a series of papers and research findings on corruption as it relates to various areas: corruption and the private sector, corruption and tax evasion, corruption in the public procurements system, corruption and the customs system, access to justice, ethics in the private and public sectors, the consequences of corruption on the country's economic and social development.

On World Anti-Corruption Day, declared by the United Nations and promoted in Moldova by Transparency International, nine new publications were launched in Chisinau, of which two presented the National Framework for Corruption Prevention and Control in the Republic of Moldova.

Institutional cooperation

"Every piece of research carried out by Transparency International-Moldova contains a series of proposals to fight corruption in the area under study, whether by amending the legal or institutional framework, or the policies promoted by the state," says Lilia Carasciuc, TI-Moldova Executive Director. "In fact, the proposals formulated by TI-Moldova and aiming at preventing and fighting corruption in the country have

Principalii parteneri ai proiectului sunt: Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Centrul de Instruire a Judecătorilor, Facultăți de Drept publice și private, Agentia „Ex-Lege”, Institutul de Reforme Penale, organizația non-guvernamentală „Juriști pentru Drepturile Omului”, Centrul de Drept al Avocaților, Programul TACIS, Proiectul pentru Consolidarea Legislației Civile și Comerciale, Asociația Avocaților Americani/CEELI.

Centrul pentru Studii și Politici Juridice din Moldova

Contacte:

Alexandru Tănase, Project Manager / Manager de Proiect

Tel.: (373 22) 270031, 270032

E-mail: atanase@soros.md

www.cspj.md

Acțiuni pentru combaterea corupției și îmbunătățirea guvernării

Corupția reprezintă o amenințare majoră la adresa dezvoltării și progresului. Anual, în lume, peste 1000 de miliarde de dolari sunt oferite ca mită. Fenomenul corupției caracterizează atât țările sărace, cât și pe cele bogate. Pentru a răspunde la această provocare, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare a lansat un proiect anti-corupție, realizat de organizația Transparency International-Moldova. Obiectivul general al inițiativei este consolidarea capacitaților naționale pentru combaterea corupției în Republica Moldova

Principalele domenii de activitate și realizări:

Cercetări științifice

Transparency International-Moldova a publicat o serie de studii și cercetări privind fenomenul corupției în relație cu diverse domenii: corupția și sectorul privat, corupția și evaziunea fiscală, corupția în sistemul achizițiilor publice, corupția și sistemul vamal, accesul la justiție, etica în sectorul public și sectorul privat, consecințele corupției asupra dezvoltării economice și sociale a țării.

De Ziua Mondială anti-Corupție, declarată de Națiunile Unite și promovată în Moldova de către Transparency International, la Chișinău au fost prezentate nouă publicații noi, dintre care și două volume prezentând cadrul național al prevenirii și combaterii corupției în Republica Moldova.

Colaborare instituțională

„Fiecare cercetare realizată de Transparency International-Moldova include și un set de propunerii pentru prevenirea corupției în domeniul vizat, fie că este vorba de schimbări ale cadrului legal, instituțional sau ale politicilor promovate de stat, afirmă Lilia Carasciuc, Director Executiv TI-Moldova. De altfel, propunerile formulate de TI-Moldova pentru prevenirea și combaterea corupției în țară au fost incluse în Strategia Națională de

been included into the National Strategy for Fighting Corruption in Moldova, while the corruption perception index has improved in recent years."

With a partner such as the Academy of Public Administration, under the President of the Republic of Moldova, TI-Moldova has organized a series of training events for local public administrations with a focus on the threats of corruption and prevention methods. Also thanks to TI-Moldova, civil servants have now an anti-corruption guide to refer to.

Public information and awareness campaigns on the threats posed by corruption

TI-Moldova has today a collection of more than 2,500 anti-corruption cartoons by artists from Moldova, made in the last three years by participants in anti-corruption competitions for cartoonists. The drawings have been collected in 5 separate volumes. A cartoon by the Moldovan artist Alex Dimitrov was selected to illustrate the cover and several chapters of a Global Corruption Report.

On 29 May 2004, in Chisinau, Transparency International-Moldova organized, in the framework of the UNDP project "Strengthening the National Capacity to Fight Corruption", a concert with the slogan "No Corruption!". The concert was attended by more than 5,000 people and featured the following artists: Nelly Ciobanu, Constantin Moscovici, Georgeta Voinovan, In Quadro, Snails, Adrian Ursu, Elegance, Life Style and others.

A group of 55 young volunteers, wearing T-shirts with the TI-Moldova logo, disseminated anti-corruption advocacy and information materials.

"Through our work we try to create islands of integrity by involving the civil society, which has an essential role to play in preventing corruption and understanding the consequences of this phenomenon," says Lilia Carasciuc, Transparency International-Moldova Executive Director.

TI-Moldova works with partners from among state institutions, the public sector, as well as the civil society: Supreme Security Council, Centre for Fighting Economic Crimes and Corruption, Academy of Public Administration, Small Business Association, Union of Lawyers, Union of Journalists, the media, including the local ones, artists, and nongovernmental organizations.

Transparency International-Moldova

Contact:

Combatere a Corupției în Moldova, iar indicele de perceptie a corupției a crescut în ultimii ani".

Având ca partener Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, TI-Moldova a organizat o serie de traininguri pentru administrațiile publice locale, cu accent pe pericolele corupției și metodele de prevenire. Prin contribuția TI-Moldova, funcționarii publici dispun acum și de un manual anti-corupție.

Campanii de informare publică și conștientizare a pericolului corupției

În prezent, TI-Moldova detine o colecție de peste 2.500 caricaturi anti-corupție ale pictorilor din Republica Moldova, realizate în ultimii trei ani de participanții la concursuri pentru caricaturiști la tema corupției. Aceste desene sunt adunate în 5 volume.

O caricatura a pictorului Alex Dimitrov din Moldova a fost aleasă pentru a ilustra coperta și câteva capitole ale unui Raport Global asupra Corupției.

La 29 mai 2004, la Chișinău, Transparency International-Moldova, a organizat, în cadrul proiectului PNUD „Consolidarea capacitatea naționale pentru combaterea corupției”, un concert cu sloganul „Nu corupției!”. Peste cinci mii de persoane au fost prezente la acest concert cu participarea artiștilor: Nelly Ciobanu, Constantin Moscovici, Georgeta Voinovan, In Quadro, Snails, Adrian Ursu, Elegance, Life Style și alții.

Un grup de 55 de tineri voluntari, îmbrăcați în tricouri cu logo-ul TI-Moldova, a distribuit materiale promoționale și informaționale anti-corupție.

„Prin toate acțiunile noastre încercăm să creăm insule ale integrității, implicând societatea civilă căreia îi revine un rol esențial în prevenirea corupției și înțelegerea consecințelor acestui fenomen”, afirmă Lilia Carasciuc, Director Executiv Transparency International-Moldova.

Printre principaliii parteneri ai organizației TI-Moldova se numără atât instituții ale statului, sectorul public, cât și reprezentanți ai societății civile: Consiliul Superior de Securitate, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Academia de Administrare Publică, Asociația Micului Business, Uniunea Juriștilor, Uniunea Jurnaliștilor, mass-media, inclusiv locală, oameni de artă, organizații neguvernamentale.

Transparency International-Moldova

Contacte:

Lilia Carasciuc, Executive Director, TI-Moldova

Tel/Fax: (373-22) 237876

Tel: (373-22) 203484, 203485

Email: office@transparency.md

www.transparency.md

STORY 4

The United Nations Development Programme is leading the effort to mobilize support for the Millennium Development Goals of Moldova

In September 2000, the President of the Republic of Moldova and the heads of states or governments from 146 countries of the world signed at the UN HQs in New York "The United Nations Millennium Declaration: Human Development—An Objective of Primary Importance." This document reconfirms the commitment of the international community to the fundamental values of humanity—freedom, equality, solidarity, tolerance, and the division of responsibilities—and emphasizes the importance of solving the urgent issues related to the affirmation of peace, respect for human rights, ensuring sustainable development and protecting the environment.

As well, the Millennium Declaration formulates the Millennium Development Goals—a world development agenda for the new millennium.

Based on the real support and expertise that UNDP offers in the area of development, the United Nations Secretary-General, Kofi Annan, has asked the UNDP Administrator to coordinate the Millennium Development Goals within the UN.

In the period 2002-2005, under the auspices and with the support of the United Nations Development Programme in Moldova, the Government of the Republic of Moldova initiated a series of studies and actions in the course of which ways of adapting the goals and targets deriving from the Millennium Declaration to the circumstances of our country were analyzed. Thus, the Millennium Development Goals, formulated initially at the global level, were brought home in order to be localized and carried out to the benefit of the people.

The results of the Millennium Development Goals activities in Moldova have been materialized in thorough studies in each of the areas defined by the eight goals, as well as in the recommendations formulated by the National workshop "Millennium Development Goals: Perspectives and Opportunities", which was held in late 2003.

These materials have been disseminated to working groups within ministries and departments, the academic community and the civil society. As well, in order to ensure a participation as wide as possible for the citizens of Moldova in the completion of goals and tasks for the country's development at the beginning of the millennium, the studies and recommendations have been published in print and

ISTORIA 4

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare se află în prim-planul unui efort de mobilizare în favoarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului în Moldova

În septembrie 2000, Președintele Republicii Moldova, împreună cu șefii de state sau de guverne din 146 de țări ale lumii, a semnat la New York, la sediul ONU, „Declarația Mileniului a Națiunilor Unite: Dezvoltarea umană - obiectiv de importanță primordială”. Acest document reafirmă atașamentul comunității internaționale față de valorile fundamentale ale umanității - libertate, egalitate, solidaritate, toleranță și divizarea responsabilităților - și accentuează cât este de importantă soluționarea problemelor grave legate de afirmarea păcii, respectarea drepturilor omului, asigurarea dezvoltării durabile și protecția mediului. De asemenea, „Declarația Mileniului” formulează Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, o agenda mondială pentru dezvoltare în noul mileniu.

Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite, Kofi Annan, a solicitat Administratorului PNUD să asigure, în calitatea sa de Președinte al Grupului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, funcțiile de coordonator al Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului în cadrul ONU.

Pe parcursul anilor 2002-2005, sub auspiciile și cu suportul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova, Guvernul Republicii Moldova a inițiat o serie de studii și acțiuni în cadrul cărora au fost analizate modalitățile de adaptare a sarcinilor și indicatorilor ce derivă din Declarația Mileniului la condițiile țării noastre. Astfel, Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, formulate inițial la nivel global, au fost aduse acasă, pentru a fi localizate și îndeplinite în beneficiul oamenilor.

Rezultatele activităților pentru Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului în Moldova au fost materializate în studii aprofundate privind fiecare din domeniile definite de cele opt obiective, în recomandările Seminarului Național „Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului: perspective și oportunități”, care a avut loc la sfârșitul anului 2003. Aceste materiale au fost difuzate grupurilor de lucru din cadrul ministerelor și departamenteelor interesate, comunității academice și reprezentanților societății civile. De asemenea, pentru a asigura o participare cât mai largă a cetățenilor Republicii Moldova la definitivarea obiectivelor și sarcinilor de dezvoltare a țării la început de mileniu, studiile și recomandările elaborate au fost publicate în presa scrisă și cea electronică și au fost discutate în cadrul mai multor conferințe, seminare și mese rotunde.

broadcast media and discussed in a number of conferences, seminars and round tables.

The priorities, the final and intermediary goals adapted to the context of Moldova have been included into the Economic Growth and Poverty Reductions Strategy, which is a further confirmation of the firm commitment of our country to achieve the Millennium Development Goals.

The Government of the Republic of Moldova, with the support of the United Nations Development Programme, other UN Agencies and civil society organizations has formulated the first Millennium Development Goals Report for Republic of Moldova.

This document, addressing the public at large, reports on achievements, identifies areas requiring urgent intervention and serves as an instrument for social mobilization.

The fact that the Millennium Development Goals are known all across Moldova, are at the centre of public debates and have been included into the development agenda of the country is also due to the sustained effort made by the United Nations Development Programme.

Women can make it Men, too, participate in UNDP's gender equality advocacy actions

"I was afraid to go out into the city with my son. The thought of the frightened looks of the passers-by horrified me and compelled me stay at home," Angela Șestacov remembers of how she felt six years ago.

Angela is young and she has a son of 10, Aurel. He is the first child in their family; he was born disabled. Aurel has always been in a wheelchair and has difficulties speaking.

Although Angela and her husband Iurie have been advised numerous times to give the child up to an institution, they have absolutely refused to do it. Although they understood that it was not going to be easy for them, together they decided to look for a solution for Aurel. Angela's maternity leave had finished, but she couldn't go to work because either the babysitters refused to stay with Aurel or he refused to stay with the babysitters. Then the Șestacovs realized that the only solution for their son as well as for other similar families from the town of Hâncești and surrounding villages was to open a Centre of Neuro-Motive Recovery for Disabled Children.

The Șestacovs registered with the Ministry of Justice an NGO called "Viitorul" (The Future) and started negotiations for premises; they secured the promise of parents having children with disabilities to bring their children to their centre. They also found staff to work in this new type of institution for the district of Hâncești.

Prioritățile, scopurile finale și cele intermediare, adaptate la contextul Republicii Moldova, au fost incluse în Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei, fapt ce confirmă încă o dată angajamentul ferm al țării în favoarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

Guvernul Republicii, beneficiind de sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, altor Agenții ONU și al societății civile, și anume a Institutului de Politici Publice, a elaborat Primul Raport al Republicii Moldova asupra Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Acest document, adresat publicului larg, consemnează realizările obținute, identifică domeniile sensibile pentru intervenții urgente și servește drept instrument pentru mobilizare socială.

Faptul că Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului sunt cunoscute astăzi în Moldova, sunt în centrul discuțiilor publice și au fost incluse pe agenda de dezvoltare a țării se datorează inclusiv efortului susținut al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Femeile pot reuși

La acțiunile PNUD de promovare a egalității genurilor participă și bărbații

„Îmi era frică să ies cu băiatul în oraș. Gândul la privirile speriate ale trecătorilor mă îngrozea și mă făcea să stau acasă”, își amintește Angela Șestacov despre cum era ea acum șase ani.

Angela este Tânără și are un fecior, pe nume Aurel, de 10 ani. Este primul copil în familia lor, dar care s-a născut cu dizabilități. Aurel stă de mic în cărucior și are deficiențe de vorbire. Deși Angela și soțul ei, Iurie, au fost îndemnați de mai multe ori să-și dea copilul la internat, singura instituție care acceptă copiii cu dizabilități, ei au refuzat categoric acest lucru. Înțelegând că nu le va fi simplu deloc, împreună au decis că vor găsi o soluție pentru Aurel. Angelei îi exprimă condeciul de maternitate, dar ea nu putea pleca la serviciu, deoarece fie dădacele refuzau îngrijirea lui Aurel, fie băiatul nu acceptă prezența lor. Atunci, soții Șestacov au înțeles că singura soluție salvatoare atât pentru feciorul lor, cât și pentru alți copii și familiile de felul lor din orașul Hâncești și satele din preajmă este deschiderea unui Centru de recuperare neuromotorie pentru copiii cu dizabilități.

"It was for the first time that I negotiated with high officials, the first time I had to persuade somebody with my vision that what I was proposing was very important and necessary to people and to the community. I found I was able to persuade both men and women," says Angela, who several years ago never dreamt she would be performing a significant public role in life, aside from her work, keeping house and raising her baby. Now the řestacovs are raising money to buy furniture for the Centre, which they plan to make into a modern one, with rooms for play, massage and kina therapy. They have applied to several institutions for funding and are waiting for their response.

In a different part of the country, in the village of Stoicani, district of Soroca, the Frunze family were told several weeks ago that their project was accepted for funding. This meant that in the following years their fellow villagers as well as the villagers from neighbouring communities will be making their flour at the Frunzes' mill. This is not their first success nor, they declare, will it be their last one. "I think we have what we have due to our not hindering each other; rather on the contrary, we've supported and helped each other," Tudor Frunze says. In 2000 he participated in the first seminar on gender issues and a year later he joined the UNDP project "Gender, Leadership and the Communication Network."

Thanks to this project, implemented by UNDP together with its donor partner—the Swedish International Development Agency (Sida), Tudor opened a Gender Centre in Soroca and became the first representative of the stronger sex in the region to openly support equality of gender. Her husband's involvement in activities other than his traditional political ones was for Ionela Frunze a challenge she overcame with great flair.

In 2002 she became the leader of the primary village organization of a new political party, without having any prior political experience. Everything happened by chance. Her neighbour asked her to go to a meeting of the party, to help make the room appear more crowded. At the meeting Ionela Frunze became drawn into the discussion and several minutes later she emerged as the spokeswoman in the room, and a little further down the road—the leader of the local branch. During the meeting a woman from Chisinau invited her to join the "Women Can Make It" programme.

Why not, Ionela said to herself. It was only when they got to Chisinau that both spouses realized they were in the same workshop, and they also realized they were in the same project, too!

The Frunzes are members of different political parties, have different political views, but this doesn't prevent them from having a good family. "A person's political views represent only one or two percent of one's personality. Outside of that, there are many other values that bring us together," says Ionela Frunze, the woman for whose sake her husband has given up his party's chairmanship. "The party leader told me he didn't like the fact that my wife had joined a different political party than the one I was chairing," Tudor Frunze explains. "I replied that freedom of choice and expression represents the foundation of any democracy, the family included, and left the chairmanship." He is now an ordinary member of his party.

Soții Șestacov au înregistrat la Ministerul Justiției organizația neguvernamentală „Viitorul” și au început negocierile pentru găsirea unui local, au obținut acordul mai multor părinți ce au copii cu dizabilități de a-și aduce copiii în centrul lor. Au găsit chiar și personalul care va lucra în această instituție inedită pentru raionul Hâncești. „Era prima oară când negociam cu persoane cu funcții de răspundere, când convingeam pe cineva că am dreptate, că ceea ce propun este foarte important și necesar oamenilor, localității. Am putut convinge în egală măsură atât bărbați, cât și femei”, susține Angela, femeia care acum câțiva ani credea că în afară de serviciu și grija casei, a copilului nu va mai face nimic important toată viața. Acum, soții Șestacov sunt în căutarea banilor necesari pentru mobilarea Centrului, care se vrea unul modern, cu săli pentru joc, pentru masaj și chinetoterapie. Au depus la câteva instituții un proiect de finanțare și sunt în aşteptarea rezultatelor.

În altă parte a republiei, în satul Stoicanî, raionul Soroca, soții Frunze au fost anunțați acum câteva săptămâni că proiectul depus de ei a fost acceptat pentru finanțare.

Aceasta înseamnă că în anul viitor consătenii lor, dar și oamenii din satele vecine vor măcina faină la moara familiei Frunze. Nu este prima reușită a lor și, cum zic ei, nici ultima. „Cred că am obținut ceea ce avem datorită faptului că nu am pus piedici unul altuia, ba dimpotrivă, ne-am sușinut și ajutat”, povestește Tudor Frunze. El a fost cel care în 2000 a participat la primul seminar în tematica gender și peste un an s-a inclus în proiectul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare „Gender, Leadership și Rețea de comunicare”.

Datorită acestui proiect realizat de PNUD împreună cu partenerul său donator Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (Sida), bărbatul a deschis un Centru Gender la Soroca și a fost primul reprezentant al sexului tare din regiune care a promovat deschis egalitatea genurilor. Implicarea soțului în alte activități decât cele politice, tradiționale pentru el, a fost pentru Ionela Frunze o provocare pe care a trecut-o cu brio. În 2002, ea a devenit liderul organizației primare din sat a unui partid proaspăt creat și astă fără a avea vreo experiență politică. Totul a avut loc din întâmplare. A fost rugată de vecină să asiste la întrunirea acestui partid, pentru a umple sala. Acolo, Ionela Frunze s-a încadrat în discuții și peste câteva minute s-a dovedit a fi liderul sălii, iar peste puțin timp și al filialei partidului. La acea întrunire, o femeie venită din Chișinău i-a propus să ia parte la programul „Femeile pot reuși”. De ce nu, și-a zis ea. Abia la Chișinău, când ambii soți au văzut că participă la același seminar, au înțeles că sunt parte a aceluiași proiect.

Soții Frunze sunt membri de partide diferite, au opțiuni politice diferite, dar acest lucru nu-i împiedică să aibă o familie reușită. „Viziunile politice ale omului reprezintă doar unu-două procente din personalitate. În rest, există o multitudine de valori ce ne unesc”, povestește Ionela Frunze, femeia de dragul căreia soțul a renunțat chiar și la conducerea partidului. „Liderul partidului mi-a reproșat faptul că soția mea a aderat la altă formațiune politică și nu la cea condusă de mine. I-am replicat că libera opțiune și libertatea de expresie sunt fundamental unei democrații, inclusiv în familie și am părăsit conducerea formațiunii”, explică Tudor Frunze, care a rămas simplu membru de partid.

"Why don't we follow the Dutch example of gender equality?"

Valeriu Pruteanu, Dubna mayor, Soroca district

"Two years ago I participated in a seminar exclusively for men. The objective of the event was to persuade the stronger sex of the importance and need to offer to women equal opportunities. By the end, only two or three men, and I was one of them, agreed with the facilitator. The others said they didn't want to share their independence with anyone. Of course not, since they have it all. Why don't we follow the Dutch or the Norwegian example, where the principle of gender equality is observed in public institutions?"

"I thought 'gender' meant high-tech"

Raisa Plămădeală, director of the Hâncești Gender Center

"Before coming to the Centre I didn't know what the word "gender" meant. People around me were saying that at this centre there was a good computer, fax, telephone, printer, and so I concluded that "gender" meant equipment. In the first months of my managing the Centre I organized seminars for all the specialists from the Municipality and the district Council, and I showed to them how important it was to use the principle of gender equality in most activities. And things changed for the better. Now in our district we have nine female mayors and two female deputy mayors. In the former county, which was a much larger unit, there were only three women in mayoral positions."

"Professionalism is what matters"

Tudor Plăcintă, chief of the Public Administration Department, Hâncești district

"Professionalism rather than gender is the principle by which people ought to be promoted to important positions. Unfortunately, in certain communities men continue to monopolize the high positions. This stereotype was reinforced during the regime of the former Soviet Union, when women were responsible mainly for raising children and keeping the house."

"De ce nu am preluat exemplul Olandei de egalitate a genurilor?"

Valeriu Pruteanu, primar de Dubna, raionul Soroca

"Acum doi ani, am participat la un seminar organizat în exclusivitate pentru bărbați. Scopul seminarului era de a convinge reprezentanții sexului puternic despre importanța și necesitatea de a oferi femeii sănse egale. La sfârșit, doar doi sau trei bărbați, printre care și eu, au dat dreptate moderatorilor. Ceilalți au zis că nu vor să-și împartă cu nimeni independența. Cum să nu, dacă au monopolizat-o pe toată. De ce nu am preluat exemplul Olandei, al Norvegiei - țări dezvoltate, care respectă principiul egalității genurilor în instituțiile publice".

"Credeam că „gender” înseamnă tehnică performantă"

Raisa Plămădeală, director al Centrului Gender din Hâncești

"Până a veni la Centru, nu știam ce semnificație are cuvântul „gender”. Lumea din jurul meu vorbea despre acest centru că are calculator performant, fax, telefon, imprimantă și am dedus că „gender” înseamnă tehnică. Din primele luni de conducere a Centrului Gender am organizat seminare pentru toți specialiștii Primăriei, ai Consiliului raionului și le-am demonstrat cât de necesară este aplicarea principiului de egalitate a genurilor în majoritatea activităților. Să știi că lucrurile s-au schimbat în bine. Acum, în raion avem nouă primărițe și două viceprimărițe. În județ, care includea mult mai multe localități, doar trei femei dețineau funcția de primar".

"Conțează profesionalismul"

Tudor Plăcintă, șef al Secției administrare publică, raionul Hâncești

"Profesionalismul, și nu diferența de gen este principiul după care trebuie promovate persoanele în anumite funcții de răspundere. Cu regret, în anumite localități bărbații continuă să monopolizeze funcțiile de conducere. Este un stereotip, format încă în timpul Uniunii Sovietice, când singurele responsabilități ale femeii erau creșterea copiilor și casa".

"Strengthening the programme monitoring and evaluation capacity"

Effective social policies require both a thorough monitoring of the population's wellbeing and public spending, as well as an evaluation of the outcomes. As the Government does not possess analytical capacity to carry out such tasks, a need arose to strengthen the capacity of generating policy-relevant information, analyses of social policies, poverty and policy monitoring and evaluation. This was the work area of the UNDP project "Strengthening the programme monitoring and evaluation capacity." The project aimed at developing and demonstrating innovative approaches in monitoring poverty and the effects of social policies, as well as creating sustainable institutional structures to carry out these tasks in the long run.

The evaluation of the outcomes of this project, conducted in 2004, has shown that the project has achieved its first objective—to develop and demonstrate innovative approaches—and made considerable progress towards the second objective—creating institutional structures. After three and a half years of work, the following have been achieved:

- A methodological framework for the assessment of poverty created: measuring and monitoring poverty, creating multidimensional maps of poverty, identifying people who have lived in poverty for a long period of time

- An information infrastructure established, which needs, however, to be developed further (develop and manage a database, identify data sources and create a network of data exchange and distribution among agencies)

- Analytical skills of civil servants strengthened through training programmes

- A Territorial Poverty Monitoring System developed: a component based on information technologies, a "qualitative" component—a socio-anthropological study of selected communities.

The project team has contributed to the improvement of the methodology for poverty measurement and analysis and has been praised for its valuable analytical products and its essential contributions to EGPRSP development.

„Consolidarea capacității de monitorizare și evaluare a programelor”

Politice sociale eficiente solicită atât o monitorizare riguroasă a bunăstării populației și a cheltuielilor sociale, cât și o evaluare a rezultatelor obținute. În lipsa capacității analitice a Guvernului pentru a realiza aceste sarcini, a fost necesară consolidarea capacității de generare a informațiilor relevante pentru politici, analize ale politicilor sociale, monitorizare și evaluare a sărăciei și politicilor. Aceasta a fost domeniul de acțiune al proiectului PNUD „Consolidarea capacităților de monitorizare și evaluare a programelor”. Scopul urmărit de proiect a fost elaborarea și demonstrarea abordărilor inovative de monitorizare a sărăciei și a efectelor politicilor sociale și crearea structurilor instituționale durabile pentru a îndeplini aceste sarcini pe termen lung.

Evaluarea rezultatelor acestui proiect, efectuată în 2004, a relevat că proiectul a atins primul obiectiv de elaborare și demonstrare a abordărilor inovative și a progresat considerabil spre atingerea celui de-al doilea obiectiv — crearea structurilor instituționale. După trei ani și jumătate de funcționare, au fost obținute următoarele rezultate:

- Crearea cadrului metodologic pentru evaluarea sărăciei (măsurarea și monitorizarea sărăciei, crearea hărților multidimensionale ale sărăciei, identificarea persoanelor care sunt sărace o perioadă lungă de timp)
- Crearea unei infrastructuri informaționale, dar care trebuie dezvoltată în continuare (crearea și gestionarea bazei de date, identificarea surselor de date și crearea rețelei de distribuire și schimb de date între agenții)
- Dezvoltarea abilităților analitice ale funcționarilor publici prin organizarea unor cursuri de instruire
- Elaborarea Sistemului Teritorial de Monitorizare a Sărăciei (component bazat pe tehnologiile informaționale, component „calitativ” — studiu socio-antropologic al comunităților selectate).

Echipa proiectului a contribuit semnificativ la perfecționarea metodologiei de evaluare și analiză a sărăciei, creând produse analitice valoroase și având un aport important la elaborarea SCERS.

"National needs assessment for strengthening the global environment management capacity"

This project represents a joint initiative of the Global Environmental Fund and the United Nations Development Programme, whose goal is the effective implementation in Moldova of three global environmental conventions:

- UN Framework Convention on Climate Change
- Convention on Biological Diversity
- UN Convention to Combat Desertification.

The global actions undertaken in the field of climate alteration, biological diversity and combating desertification are recognized as crucial for sustainable development, eradication of poverty and attainment of the Millennium Development Goals.

The project's main outputs, obtained in Moldova as a result of a strategic partnership among the academia, government, nongovernmental sector and mass media, are:

Thematic reports on the alteration of the climate, preservation of biodiversity and combating desertification

Integrated inter-sectoral report

National Report on the National Environmental Capacity Self-Assessment

National Action Plan.

„Evaluarea la nivel național a necesitărilor pentru consolidarea capacitatei privind managementul global de mediu”

Acest proiect este o inițiativă comună a Fondului Global de Mediu și a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, care urmărește implementarea eficientă în Moldova a trei convenții mondiale de mediu:

- Convenția cadru a Națiunilor Unite privind Schimbarea Climei
- Convenția privind Diversitatea Biologică
- Convenția privind Combaterea Deșertificării.

ACTIONILE globale în domeniul schimbării climei, diversității biologice și combaterii deșertificării sunt recunoscute ca fiind cruciale pentru dezvoltarea durabilă, eradicarea sărăciei și atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

Principalele produse ale proiectului, realizate în Moldova în cadrul unui parteneriat strategic dintre sectorul academic, sectorul guvernamental, organizații nonguvernamentale și mass-media, sunt:

- Rapoartele tematice privind schimbarea climei, conservarea biodiversității și combaterea deșertificării
- Raportul integrat inter-sectorial
- Raportul Național privind Autoevaluarea Capacității Naționale de Mediu
- Planul Național de Acționi.

Contact:

Contacte:

Vasile Scorpan, Project Manager / Manager de proiect

Tel. (373 22) 232247

E-mail: clima@moldova.md

STORY 5

The United Nations Development Programme has become engaged in HIV/AIDS prevention

Ten thousand Moldovan military have learned to stay healthy through a project of United Nations Development Programme

More than 10,000 Moldovan military participated for a year at seminars on prevention methods against sexually transmitted infections and HIV/AIDS. The courses were taught by trainers from the military, trained with support from the United Nations Development Programme and in cooperation with the United Nations Programme on AIDS (UNAIDS) and the United Nations Population Fund (UNFPA) in Moldova.

"Now I know that everything is up to me"

Pavel Bostan from the village of Vrănești, Sângerei district, was drafted to the army in May 2004. He is a junior sergeant, and he says that he's learned a lot in the army. Sometimes he can't even believe that before the age of 18 he wasn't aware of so many things that could affect his health and even life.

Once a month Pavel, along with other soldiers of the Bălți Motorized Infantry Brigade N1 "Moldova", go to the Officers' House in the city to talk with their brothers-in-arms about preventive measures against sexually transmitted infections and HIV/AIDS.

ISTORIA 5

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare s-a angajat în acțiuni de prevenție a maladiei HIV/SIDA

Zece mii de militari moldoveni au învățat să fie sănătoși prin intermediul unui proiect al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Peste 10.000 de militari moldoveni au participat timp de un an la seminare despre metodele de profilaxie a infecțiilor cu transmitere sexuală și HIV/SIDA. Prelegerile au fost susținute de către formatori din rândurile forțelor armate, instruiți cu suportul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, în cooperare cu Programul Comun al Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS) și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA) în Moldova.

"Acum știu că totul depinde de mine"

Pavel Bostan din satul Vrănești, raionul Sângerei, a fost încorporat în forțele armate în luna mai 2004. El este sergent inferior și spune că în armată a învățat multe. Uneori nici nu-i vine în minte cum de a fost posibil ca până la 18 ani să nu știe atâtea lucruri care puteau să-i afecteze sănătatea și chiar viața. O dată în lună, Pavel, alături de alții ostași ai Brigăzii N1 de infanterie motorizată „Moldova” din orașul Bălți, merg la Palatul Ofițerilor din localitate pentru a discuta împreună cu camarazi săi despre metodele de profilaxie a infecțiilor cu transmitere sexuală și HIV/SIDA.

The deputy head of the education division of the Bălți Motorized Infantry Brigade N1 "Moldova", lieutenant-colonel Bujor Popușoi, says the majority of the soldiers come from an environment where talk about sex-related subjects and terminology is almost taboo. So the young soldiers feel embarrassed at the beginning and are initially reticent to accept what they hear during lectures. The lieutenant-colonel believes that UNDP support is very important, since the military have the opportunity to hear from competent professionals about such things rather than from other people, whose intentions are oftentimes not that honest.

Bujor Popușoi is one of the 30 local trainers who have been trained at courses organized by UNDP. Gabriela Ionașcu, Country Advisor of the United Nations

Programme on AIDS (UNAIDS), says that every local trainer in turn teaches other trainers. Due to the deep involvement of the Ministry of Defence and high officials managing military units in implementing the project, today in almost every military unit of border guards and carabiniers there is a person training the young soldiers about safe sex and hygiene.

Protected leave

The soldiers say they have found out answers to many questions about the prevention of sexually transmitted infections and HIV/AIDS. Alexandru Brașovan, junior sergeant, says that now every soldier has his own toothbrush and doesn't use borrowed razor blades, and when their health bothers them, the soldiers see a doctor, which was something almost inconceivable before they joined the force.

Alexandru has been home on leave several times. He says proudly that he has told his friends from the village about the hazards of unprotected sex. Moreover, every time he goes home, Alexandru, as all the other military, receives condoms from the unit's medical office. The condoms come from UNFPA donations and are distributed for free as part of UNDP's project on the Prevention of STIs and HIV/AIDS in the Army.

"We understand that this message will not only affect the youth doing their military service," lieutenant-colonel Bujor Popușoi says, "but will reach many of their peers they are going to see when they return home." In order to strengthen the knowledge discussed in classes, the young people also receive booklets with details on how to protect their health.

Recent data show that there has been a decrease in the number of new HIV infections. Even though it is insignificant, this decrease has been possible due to a number of youth-targeted information activities on STI and HIV/AIDS prevention methods, specialists say. UNDP is prepared to continue this effort.

Adjunctul şefului secţiei educative a brigăzii numărul unu de infanterie motorizată „Moldova” din oraşul Bălţi, locotenent colonel Bujor Popuşoi, afirmă că majoritatea militarilor provin dintr-un mediu în care abordarea unor subiecte legate de sex şi rostirea unor termeni specifici este mai mult decât stârjenitoare. Astfel că tinerii se jenează la început şi sunt foarte reticenţi la cea ce li se spune în timpul prelegerilor. Locotenent colonelul apreciază sprijinul PNUD drept foarte important, pentru că militarii au şansa să audă cum stau lucrurile de la oameni competenţi şi nu de la persoane, de multe ori, rău pomite.

Bujor Popuşoi este unul din cei 30 de traineri locali care au fost pregătiţi în cadrul cursurilor desfăşurate de către PNUD. Gabriela Ionaşcu, coordonator al Programului Comun al Naţiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS) în Moldova, spune că fiecare trainer local a pregătit, la rândul lui, în cadrul unor seminare regionale alţi formatori. Datorită implicării serioase în derularea proiectului a factorilor de decizie din cadrul Ministerului Apărării şi a unităţilor militare, astăzi aproape în fiecare unitate militară, de carabinieri sau de grăniceri, există câte o persoană care le oferă tinerilor informaţii atât despre sexul protejat, cât şi despre normele de igienă.

O vacanţă protejată

Soldaţii spun că au aflat multe răspunsuri la întrebări despre profilaxia infecţiilor cu transmitere sexuală şi HIV/SIDA. Alexandru Braşovan, sergeant inferior, afirmă că acum fiecare militar are periuţa lui de dinţi şi nu se rade cu lame împrumutate, iar atunci când îi supără ceva, soldaţi apelează la doctor, lucru aproape de neimaginat până la înrolarea în fortele armate.

Alexandru a fost de mai multe ori acasă în vacanţă. El declară mândru că le-a vorbit şi prietenilor din sat despre pericolul sexului neprotejat. Ba şi mai mult, de câte ori merge acasă, Alexandru, la fel ca şi ceilalţi militari, primeşte prezervative de la punctul medical al unităţii. Acestea sunt distribuite gratis, din donaţii UNFPA, de asemenea în cadrul Proiectului PNUD de profilaxie a maladiilor cu transmitere sexuală şi HIV/SIDA în rândurile forţelor armate.

„Noi înțelegem că aceste cunoștințe nu se vor opri doar la tinerii care şi-au făcut serviciul militar, afirmă locotenent colonelul Bujor Popuşoi, dar vor ajunge şi la mulți semeni cu care ei vor contacta când se vor întoarce la vatră. Pentru a întări cele discutate în cadrul lecţiilor, tinerii primesc şi broşuri cu detalii despre cum trebuie să-şi protejeze sănătatea".

Ultimele date arată că în oraşul Bălţi este atestată o reducere a cazurilor de infectare cu virusul HIV. Chiar dacă este neînsemnată, această diminuare are loc grație mai multor activități de informare a tinerilor despre metodele de profilaxie a infecţiilor cu transmitere sexuală şi HIV/SIDA, menționează specialiştii. PNUD este pregătit să susțină acest efort şi în continuare.

Pavel Bostan, junior sergeant

"My parents told me to be careful, but they never told me how and why. Only after attending classes on the prevention of sexually transmitted infections and HIV/AIDS I realized what's what!"

Alexandru Brașovan, junior sergeant

"I heard about condoms for the first time at school during biology classes, but I never saw any. Later on, my parents used to slip condoms into my pockets but I didn't know what they were for. Now I know they are something necessary, especially for young people."

Bujor Popușoi, lieutenant-colonel, deputy head of the education division of the Bălți Motorized Infantry Brigade N1 "Moldova"

"I am convinced we are doing a good thing, since when we look at the social profile of our soldiers we see that many of them have gone only through the compulsory nine grades of school, and nobody knows what they did between school and the army."

Gabriela Ionașcu, UNAIDS Country Advisor:

"What we wanted was that during the year when the young men serve in the National Army, they learn as much as possible about the prevention of sexually transmitted infections and HIV/AIDS. I believe we've managed to create a good network of resource people who can answer any question asked by soldiers."

Pavel Bostan, sergeant inferior

„Părintii îmi spuneau să am grijă de mine, dar nu mi-au spus cum și de ce. Abia după ce am frecventat lecturile despre profilaxia infecțiilor cu transmitere sexuală și HIV/SIDA am înțeles cum stau lucrurile!“.

Alexandru Brașovan, sergeant inferior

„Prima dată am auzit despre prezervative la școală în timpul orelor de biologie, dar nu le-am văzut. Mai târziu, părintii îmi stărecuau în buzunare prezervative, dar eu nu prea înțelegeam care este rostul lor. Acum știu că ele sunt necesare, mai ales tinerilor“.

Bujor Popușoi, locotenent colonel, şef adjunct al secției educative a brigăzii N1 de infanterie motorizată „Moldova“ din orașul Bălți

„Sunt ferm convins că facem un lucru bun, deoarece analizând portretul social al ostașilor observăm că mulți dintre ei au doar nouă clase, iar în spațiul dintre școală și armată nu se știe cu ce s-au ocupat“.

Gabriela Ionașcu, coordonator de programe UNAIDS în Moldova

„Am dorit ca timp de un an de zile cât sunt încorporați în rândurile Armatei Naționale, tinerii să afle cât mai multe despre profilaxia maladiilor cu transmitere sexuală și HIV/SIDA. Cred că am reușit să creăm o rețea bună de formatori care pot să răspundă la orice întrebare a militarilor“.

STORY 6

The United Nations Development Programme brings all the development partners around the same table

Moldova's Economic Growth and Poverty Reduction Strategy, approved by the World Bank and the International Monetary Fund in October 2004 and passed by Parliament in November 2004, represents one of the major successes of the year 2004 achieved by a joint effort of citizens, authorities, the donor community and the civil society. The United Nations Development Programme joined this effort to integrate the Millennium Development Goals into the priorities of the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy.

In the last two years, Moldova's citizens and officials, together with their development partners, have spent a considerable amount of time and energy to develop the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy Paper (EGPRSP).

The development and implementation of the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy is the most important phase for the realization of the long-term development objectives of the Republic of Moldova. The EGPRSP formulates several tasks to be fulfilled in the medium term. Moldova's successful response to these priorities in the next several years will determine the success of the long-term development objectives. These objectives have been inspired by the Constitution of the Republic of Moldova and the Government's agenda, and comply with international, European and national standards and practices:

- Sustainable and socially-oriented development
- The country's reintegration
- European integration.

As well, the EGPRSP shows that in order to achieve these three development objectives in the long run, Moldova will have to focus its efforts in the coming years on three priorities:

- Sustainable and comprehensive economic growth
- Reduce poverty and inequality, expand the participation of the poor in economic development
- Develop human resources.

ISTORIA 6

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare reunește la aceeași masă toți partenerii de dezvoltare

Strategia Moldovei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei, aprobată de Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional în octombrie 2004 și adoptată de Parlament în noiembrie 2004, reprezintă una dintre reușitele majore ale anului 2004, realizată printr-un efort comun al cetățenilor, autorităților, comunității donatorilor și societății civile. La acest efort s-a asociat și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, integrând Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului printre prioritățile Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei.

În ultimii doi ani și ceva, cetățenii și oficialitățile Moldovei, împreună cu partenerii lor de dezvoltare, au consumat mult timp și multă energie pentru elaborarea Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei (SCERS).

Elaborarea și implementarea Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei reprezintă etapa cea mai importantă pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare pe termen lung în Republica Moldova. SCERS formulează câteva sarcini, ce urmează a fi îndeplinite pe termen mediu. Răspunsurile reușite la aceste priorități, pe care le poate oferi țara în următorii câțiva ani, vor determina succesul obiectivelor de dezvoltare pe termen lung. Aceste obiective sunt inspirate din Constituția Republicii Moldova, Programul de activitate al Guvernului și se înscriu în standardele și practicile internaționale, europene și naționale:

- Dezvoltarea durabilă și social orientată
 - Reintegrarea țării
 - Integrarea europeană.
- De asemenea, SCERS relevă că pentru realizarea acestor trei obiective de dezvoltare pe termen lung Republica Moldova trebuie să-și centreze eforturile, în următorii câțiva ani, pe trei priorități:
- Creșterea economică durabilă și cuprinzătoare
 - Reducerea sărăciei și inechității, extinderea participării celor săraci la dezvoltarea economică
 - Dezvoltarea resurselor umane.

"This ambitious document suggests a mobilization and engagement of all the available resources in favour of a direct, comprehensive and national goal: the development of the country. During the process, the document facilitates the coordination of foreign assistance granted to Moldova, including the assistance provided by the United Nations Development Programme and the UN Agencies," says Bruno Pouezat, UNDP Resident Representative and UN Resident Coordinator in Moldova.

Why does the United Nations, including UNDP, which has the coordination role among UN agencies at the country level, believe that this document is fundamental both for the country's future and Moldova's cooperation with the UN family?

The credit that the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy possesses could impress all of Moldova's partners. The EGPRSP corresponds to the Millennium Development Goals for Moldova and has a direct, clear and explicit goal: the reduction of poverty. Besides, the Strategy was developed as part of a wide process involving the participation of the civil society, strengthened by national and international technical experience. The document was prepared by the Government and approved by the Parliament, with the endorsement of the World Bank, International Monetary Fund, United Nations and bilateral donors. The Strategy contains a large set of indicators, and its implementation will be monitored and evaluated, as well as updated and validated in a systematic and transparent manner.

As it is the direct and authorized expression of the national development priorities, the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy is gaining immense credibility inside the country and abroad.

Like other partners of Moldova, the United Nations Development Programme is convinced that the work of the main development actors, based on a successful Economic Growth and Poverty Reduction Strategy, will become more effective and replete with rewards for all. By a joint poverty eradication effort in Moldova, the country will firmly set its foot on the path of achieving its own Millennium Development Goals by the year 2015. UNDP is committed to continue supporting Moldova in this process in order to open new horizons to its people.

Bruno Pouezat,
Reprezentant
Rezident PNUD și
Coordonator
Rezident ONU în
Moldova

Bruno Pouezat,
UNDP Resident
Representative and
UN Resident
Coordinator in
Moldova

„Acest document ambițios îi propune să mobilizeze și să pună toate resursele disponibile în serviciul unui scop direct, cuprinzător și național: dezvoltarea țării. În acest proces, documentul facilitează coordonarea asistenței externe pentru Moldova, inclusiv cea oferită de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și alte Agenții ONU", afirmă Bruno Pouezat, Reprezentant Rezident PNUD și Coordonator Rezident ONU în Moldova.

De ce Națiunile Unite, inclusiv PNUD care exercită la nivel de țară rolul de coordonator al Agenților ONU, consideră că acest document este fundamental atât pentru viitorul țării, cât și pentru cooperarea Moldovei cu Familia ONU?

Acreditivele Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei ar putea impresiona toți partenerii Moldovei. SCERS se înscrie în Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului pentru Republica Moldova și urmărește un scop direct, clar și explicit: reducerea sărăciei. În plus, Strategia a fost elaborată în cadrul unui larg proces de participare a societății civile, fortificat de o expertiză tehnică națională și internațională. Documentul a fost aprobat de Parlament și pregarțit de Guvern, beneficiind de sprijinul Băncii Mondiale, Fondului Monetar Internațional, Națiunilor Unite și donatorilor bilaterali. Strategia include un set mare de indicatori, iar implementarea ei urmează a fi monitorizată și evaluată, de asemenea actualizată și validată în mod sistematic și transparent.

Fiind expresia directă și autorizată a priorităților naționale în domeniul dezvoltării, Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei câștigă o imensă credibilitate în interiorul țării și în străinătate.

La fel ca și toți partenerii Moldovei, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare are convingerea că munca principalilor actori ai dezvoltării, bazată pe o Strategie reușită de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei, va fi mai eficientă și plină de recompense pentru toți. Printr-un efort comun de eradicare a sărăciei în Moldova, țara se va situa ferm pe calea realizării propriilor Obiective de Dezvoltare ale Mileniului către anul 2015. PNUD este angajat să continue sprijinul acordat Moldovei în acest proces pentru a deschide noi orizonturi pentru oameni.

STORY 7

The United Nations Development Programme participates in regional and international cooperation

Drugs threaten development

UNDP Moldova has a regional answer
to this major challenge

The Belarus, Ukraine and Moldova Anti-Drugs (BUMAD) Programme is funded by the European Union and co-funded and implemented by the United Nations Development Programme in Moldova.

For this regional and global problem that drug addiction represents today, the United Nations Development Programme has formulated an adequate response in Moldova—a complex one, with a regional dimension and European support.

Drugs threaten development. This is why the solutions proposed by the BUMAD programme targets not only the strengthening of prohibition, fighting and control measures against drugs, but also prevention education and assistance to help former users reintegrate into society.

"The BUMAD programme champions a multidimensional approach to the problem of drugs: from adjustments and amendments to the legal and institutional frameworks to strengthening the capacities of nongovernmental organizations to provide an innovative response to drug use in Moldova," says Mihail Beregoi, BUMAD Project Manager.

BUMAD actions target several intervention areas:

Legal assistance to harmonize the legislation and the drugs control regulatory framework

Land border control by strengthening prohibition measures

Police intelligence service to develop regionally and internationally compatible systems to store and analyze data on drugs

The National Drugs Observer to track drugs and drug use in the region

Police and prevention activities in the community

Support to nongovernmental organizations working in the area of drug use prevention and community reintegration.

ISTORIA 7

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare participă la cooperarea regională și internațională

Drogurile amenință dezvoltarea

PNUD Moldova are un răspuns regional la această provocare majoră

Programul de asistență pentru prevenirea abuzului și traficului de droguri în Belarus, Ucraina și Moldova (BUMAD) este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova.

Pentru o problemă regională și globală pe care o reprezintă drogurile astăzi, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare a formulat în Moldova un răspuns pe potrivă — unul complex, cu dimensiune regională și beneficiind de sprijin european.

Drogurile pun în pericol dezvoltarea. Iată de ce soluțiile pe care le propune Programul de asistență pentru prevenirea abuzului și traficului de droguri în Belarus, Ucraina și Moldova (BUMAD) vizează nu doar fortificarea măsurilor de interdicție, combatere și control asupra drogurilor, ci și aspecte legate de educația pentru prevenție sau asistență pentru reintegrarea foștilor consumatori.

„Programul BUMAD promovează o abordare multi-dimensională a problemei drogurilor: de la ajustarea și modificarea cadrului legislativ și instituțional până la fortificarea capacitaților organizațiilor non-guvernamentale de a oferi un răspuns inovativ abuzului de droguri în Republica Moldova”, a afirmat Mihail Beregoi, Manager de proiect al Programului BUMAD.

ACTIONILE din cadrul programului vizează câteva domenii de intervenție:

- Asistență legală pentru armonizarea legislației și cadrului de reglementare al controlului de droguri
- Control la frontieră terestră prin fortificarea măsurilor de interdicție
- Serviciul de inteligență în cadrul poliției pentru dezvoltarea unor sisteme compatibile la nivel regional și internațional de stocare și analiză a datelor cu privire la droguri
- Observatorul Național al drogurilor prin urmărirea drogurilor și a abuzului de droguri în regiune
- Poliția și activități de prevenție în cadrul comunității
- Sprijin pentru organizațiile non-guvernamentale care activează în domeniul prevenției utilizării de droguri și reintegrării comunitare.

The programme's chief beneficiaries and partners are the Ministry of Internal Affairs, Ministry of Justice, Customs Department, Border Guards Department, Information and Security Service, General Prosecutor's Office, and nongovernmental organizations.

Among the key achievements of BUMAD programme in Moldova one could mention the following:

Strengthening the capacity of partner agencies by providing to them equipment and training their staffs to international standards

Creating and facilitating the activity of an expert group working to adjust the drugs legislation to European standards

Instituting the National Drugs Observer—an operational system to monitor drugs and drug use, compatible with European Union standards

Mobilizing NGOs in prevention and control activities by implementing a program of donations and a series of trainings

Working on prevention by implementing a new curriculum and publishing a new textbook for the Police Academy

Supporting partners towards a more effective regional cooperation by organizing and funding national and regional events.

In 2005 the drugs prevention and control cooperation between the European Union and the United Nations Development Program will be expanded by the introduction of a new program to assist the Government of Moldova come abreast of European standards in border security.

BUMAD

Contact:

Mihail Beregoi, Project Manager / Manager de proiect

Tel./Fax: (373 22) 593120

E-mail: mberegoi@un.md

<http://bumad.un.kiev.ua>

Principalii beneficiari și parteneri ai programului sunt Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Departamentul Vamal, Departamentul Trupelor de Grăniceri, Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală și organizații non-guvernamentale.

Printre realizările mai importante ale programului BUMAD în Republica Moldova pot fi citate:

- Fortificarea capacitaților agenților partenere prin dotarea lor cu echipament și instruirea personalului conform standardelor europene
- Crearea și facilitarea lucrului unui grup de experți ce activează cu scopul ajustării la standardele europene a legislației cu privire la problemele drogurilor
- Instituirea Observatorului Național asupra Drogurilor - un sistem operațional de monitorizare a drogurilor și abuzului de droguri, compatibil cu standardele Uniunii Europene
- Mobilizarea ONG-urilor în acțiuni de combatere și prevenire prin implementarea unui program de donații și a unui ciclu de instruire
- Abordarea aspectelor de prevenire prin implementarea unui nou curriculum și editarea unui nou manual ce va fi utilizat în cadrul Academiei de poliție
- Sustinerea partenerilor întru realizarea unei colaborări regionale mai eficiente prin organizarea și finanțarea evenimentelor de rang național și regional.

In anul 2005 cooperarea între Uniunea Europeană și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în domeniul prevenirii și traficului de droguri va fi extinsă prin implementarea unui program nou ce vizează asistență oferită pentru alinierea Guvernului Moldovei la standarde europene de securitate a frontierelor.

BUMAD

Contacte:

Mihail Beregoi, Project Manager / Manager de proiect

Tel./Fax: (373 22) 593120

E-mail: mberegoi@un.md

<http://bumad.un.kiev.ua>

STORY 8

The United Nations Development Programme is involved in advocacy and social mobilization

Human Development Reports

The National and Global Human Development Reports represent the most effective advocacy tool used by the United Nations Development Programme to produce a stronger impact through its actions. No matter where in the world, the reports assess the social development progress and outline new policies and new perspectives for people and countries.

A society will be delayed in its progress if successes are not recognized and major challenges are not identified on time. Starting from 1990, the world's nations have seen their achievements and future tasks set out in an important document called

Global Human Development Report. The Republic of Moldova, too, has published its own National Human Development Reports since 1995.

Thus, among the over 450 National Human Development Reports published in 135 countries with UNDP's support, are the seven National Human Development Reports published in Moldova between 1995 and 2004 under the auspices of the United Nations Development Programme. As this has been a joint achievement by teams of national and international experts, and as they have enjoyed the participation of the Government, civil society and academic circles, these documents have focused across years on important subjects, such as "The Role of the State during Transition," "Transition and Human Security," "The Culture of Peace," etc.

The most recent publication, the 2003 National Human Development Report is entitled "Good Governance and Human Development" and targets primarily the creation of a more effective link between the quality of governance and human development.

"We hope the recommendations contained in this report will stimulate a dialogue around national policies and contribute to strengthening good governance in the Republic of Moldova, thus creating optimal conditions for the Millennium Development Goals to become a reality for all the citizens of this country," reads the preface of the document, signed by Bruno Pouezat, Resident Representative of the United Nations Development Programme in Moldova.

ISTORIA 8

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare este angajat în acțiuni de pledoarie și mobilizare socială

Rapoartele Dezvoltării Umane

Rapoartele Naționale și Rapoartele Globale ale Dezvoltării Umane reprezintă instrumentul de pledoarie cel mai eficient pe care Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare îl folosește pentru a obține un impact mai puternic al acțiunilor sale. Oriunde în lume, aceste rapoarte evaluează progresele înregistrate pe calea dezvoltării sociale și conturează noi politici și noi perspective pentru oameni și țări. Progresul unei societăți întârzie dacă nu sunt recunoscute la timp succesele și nu sunt identificate provocările majore. Începând cu anul 1990, țările lumii își regăsesc reușitele și sarcinile pentru viitor într-un document important, care se numește Raportul Global al Dezvoltării Umane. Și Republica Moldova beneficiază, începând cu anul 1995, de propriile Rapoarte Naționale ale Dezvoltării Umane.

Astfel, printre cele peste 450 de Rapoarte Naționale ale Dezvoltării Umane, publicate în 135 de țări cu sprijinul PNUD, se numără și cele șapte Rapoarte Naționale ale Dezvoltării Umane, elaborate în Republica Moldova, între 1995 și 2004, sub auspiciile Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Fiind o realizare comună a echipelor de experți naționali și internaționali și beneficiind de participarea reprezentanților Guvernului, societății civile și cercurilor academice, aceste documente au avut de-a lungul anilor ca subiecte centrale teme precum „Rolul statului în perioada de tranziție”, „Tranziția și securitatea umană”, „Cultura păcii”, etc.

Cel mai recent dintre acestea, Raportul Național al Dezvoltării Umane 2003, se intitulează „Guvernare responsabilă pentru dezvoltarea umană” și este orientat în primul rând spre promovarea unei legături mai eficiente între calitatea guvernării și dezvoltarea umană.

„Sperăm că recomandările acestui raport vor stimula dialogul cu privire la politicile naționale și vor contribui la consolidarea bunei guvernări în Republica Moldova, creând astfel condiții opime pentru ca Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului să devină o realitate pentru toți cetățenii acestei țări”, se arată în prefată acestui document, semnată de Bruno Pouezat, Reprezentant Rezident al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova.

On the occasion of this report's presentation, on 28 July 2004 at the Republican Palace in Chisinau, Arcadie Barbăroșie, Executive Director of the Institute for Public Policies, said that the document created the framework necessary to analyze the link between governance and human development in Moldova and looked at the main economic, political and social trends, the aspirations of the citizens, the position of the government, the main factors and actors influencing good governance and human development.

The formulation of the National and Global Human Development Reports is one of UNDP's main activities, because these documents provide comprehensive analyses of the development process and promote a political dialogue on the country's priorities.

The Global Compact for the Republic of Moldova

In October and November 2004, on the occasion of the presentation in Chisinau of the UNCTAD's 2004 World Investment Report and UNDP's "Unleashing Entrepreneurship: Making business work for the poor" report, the United Nations Development Programme launched a major action marking the full commitment of the private sector to sustainable development in Moldova. This was part of UNDP's effort to translate the economic growth experienced by Moldova in recent years into human development for its citizens.

Thus, during the international conference "Corporate Social Responsibility—a Major Development Challenge for the Republic of Moldova" the Global Compact was initiated in Chisinau. This is a tripartite dialogue, mediated by UNDP, among the Government, private sector and civil society to support social development.

"The cooperation between the private sector and Government is very important today, since issues have become so complex that it is impossible for the Government to solve them on its own. This is why this global initiative has been launched in the Republic of Moldova, too," says Bruno Pouezat, Resident Representative of the United Nations Development Programme in Moldova. "For the future we will need a more fruitful relationship between the private sector and Government, based on mutual understanding and cooperation, because there will be no economic growth without such cooperation," states Bruno Pouezat.

Cu ocazia lansării acestui raport, la 28 iulie 2004, la Palatul Republicii din Chișinău, Arcadie Barbăroșie, Director Executiv al Institutului de Politici Publice, a menționat că documentul creează cadrul necesar pentru analiza legăturii dintre guvernare și dezvoltarea umană în Moldova și examinează principalele tendințe economice, politice și sociale, aspirațiile cetățenilor, poziția Guvernului, factorii și actorii principali care influențează buna guvernare și dezvoltarea umană.

Elaborarea Rapoartelor Naționale și Rapoartelor Globale ale Dezvoltării Umane constituie una dintre activitățile principale ale PNUD, pentru că aceste documente oferă analize complexe ale procesului de dezvoltare și promovează un dialog public asupra priorităților țării.

Pactul Global pentru Republica Moldova

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare a lansat, în octombrie și noiembrie 2004, cu ocazia prezentării la Chișinău, a Raportului Global al Investițiilor 2004 și a raportului „Eliberând antreprenoriatul. Sectorul privat în serviciul săracilor”, o acțiune largă ce marchează angajarea plenară a sectorului privat în favoarea dezvoltării durabile în Moldova. Acestea s-au înscris în efortul PNUD de traducere a unei creșteri economice pe care o înregistrează în ultimii ani Republica Moldova în dezvoltare umană pentru cetățenii săi.

Astfel, în cadrul Conferinței Internaționale „Responsabilitatea Socială Corporativă — o problemă majoră pentru dezvoltarea Republicii Moldova”, a fost inițiat, la Chișinău, Pactul Global pentru Republica Moldova - un dialog tripartit, mediat de PNUD, între Guvern, sectorul privat și societatea civilă în favoarea dezvoltării sociale.

„Cooperarea dintre sectorul privat și Guvern este foarte importantă în contextul de astăzi, pentru că problemele au devenit atât de complexe, încât este imposibil ca Guvernul să le soluționeze de unul singur. Iată de ce a fost lansată această inițiativă globală și în Republica Moldova”, a declarat Bruno Pouezat, Reprezentant Rezident al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova. „Pentru viitor avem nevoie de o relație mai fructuoasă între sectorul privat și Guvern, care ar fi bazată pe înțelegere și o cooperare reciprocă, pentru că fără o astfel de cooperare nu va exista o creștere economică”, a afirmat Bruno Pouezat.

Eric Brunat, a UNDP Senior Economist has a clear message that Corporate Social Responsibility should help companies expand their internal and external communication. "Throughout the world Corporate Social Responsibility generates profits, contributes to new jobs and prosperity and to reducing poverty," says Mr Brunat.

By fulfilling its mandate to support the Government in carrying out the Millennium Development Goals, the United Nations Development Programme provides its services to facilitate a dialogue supportive of social development in Moldova.

The Global Compact launched in July 2000 by the United Nations Secretary-General, Kofi Annan, contains ten principles collected from several fundamental texts: the Universal Declaration of Human Rights, the Main Conventions of the International Labour Organization, the Rio Declaration on the Environment and Development, and the UN Convention against Corruption.

The enterprises which have signed the Global Compact—currently more than 2,000, representing 80 countries—have committed themselves to integrate these principles in their routine strategies and activities and promote them actively in the transactions with the communities in which they reside. The principles relate, among others, to protection of human rights, the freedom of association and recognizing the right of collective bargaining, eliminating all forms of forced or compulsory labour, eliminating all professional discrimination, supporting the use of environmentally friendly technologies and fighting all forms of corruption.

Eric Brunat, Economist Superior PNUD, a menționat că Responsabilitatea Socială Corporativă ar trebui să ajute companiile să-și extindă comunicarea lor internă și externă. „În întreaga lume, Responsabilitatea Socială Corporativă generează profituri, contribuie la crearea locurilor de muncă și prosperitate și la reducerea sărăciei”, a spus Eric Brunat.

Onorându-și mandatul de a acorda sprijin Guvernului pentru realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare își oferă în acest fel serviciile pentru a facilita un dialog pentru dezvoltarea socială în Moldova. Pactul Global, lansat, în iulie 2000, de către Secretarul General al Națiunilor Unite, Kofi Annan, formulează zece principii extrase din câteva texte fundamentale: Declarația Universală a Drepturilor Omului, Convențiile de bază ale Organizației Internaționale a Muncii, Declarația de la Rio asupra Mediului Înconjurător și Dezvoltării și Convenția ONU cu privire la Combaterea Corupției.

Întreprinderile semnătare ale Pactului Global — acum peste 2000, reprezentând 80 de țări — s-au angajat să integreze aceste principii în strategia și activitatea lor cotidiană și să le promoveze în mod activ în relațile cu comunitatea din care fac parte. Principiile se referă, printre altele, la respectarea drepturilor omului, la libertăți de asociere și recunoașterea dreptului de negociere colectivă, eliminarea oricăror forme de muncă forțată sau obligatorie, eliminarea discriminărilor profesionale de orice tip, favorizarea folosirii unor tehnologii ecologice și combaterea tuturor formelor de corupție.

STORY 9

The United Nations Development Programme harnesses the benefits of the information society to serve all citizens

The constitution of the information society is already a national priority for the Republic of Moldova

The UNDP project "Formulation of a National Strategy on Information Society Technologies for Development"
(E-Moldova)

In a world in which communication is of paramount importance, people and countries need access to information, goods and technologies in order to survive and prosper. By launching the E-Moldova project, the United Nations Development Programme has undertaken to underline and plead for the benefits accruing to citizens from information technologies at the personal, community and country level.

The project's strategic objective is to help the Government of Moldova and other beneficiaries, both public and private, formulate the National Strategy on Information Society Technologies for Development, which will contribute in the long run, after implementation, to (i) reducing poverty through enhanced economic competitiveness and productivity, (ii) strengthening and extending democratic practices based on e-government, (iii) a deeper integration into European processes and structures.

"Today information and knowledge represent not only major factors in production, but also a resource, just like ore and energy. The recent history of the prosperous countries shows that their wellbeing is due especially to the information and knowledge they harnessed to serve development. Some of the advantages of the information society are available to everyone, even though we sometimes do not realize it. For example, in order to look into a piece of legislation one no longer needs to leaf through documents for days or weeks on end, all one has to do is access legal databases and search by key words to receive relevant answers within minutes," says Ion Coșuleanu, Project Manager.

The E-Moldova project mobilizes human capacity and the technology of the information society to serve progress and development.

The erection of an information society was declared in 2004 by presidential decree as one of Moldova's national priorities.

ISTORIA 9

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare pune beneficiile societății informaționale în serviciul tuturor cetățenilor

Constituirea societății informaționale este deja o prioritate națională pentru Republica Moldova

Proiectul PNUD „Elaborarea Strategiei Naționale privind Tehnologiile Societății Informaționale pentru Dezvoltare” („E-Moldova”)

Într-o lume în care dacă nu comunci nu există, oamenii și țările au nevoie de acces la informații, la bunuri și la tehnologii pentru a supraviețui și a prospera. Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și-a propus să evidențieze și să pledeze pentru beneficiile pe care le pot avea tehnologiile informaționale pentru cetățeni în plan personal, comunitar și la nivel de țară, lansând proiectul „E-Moldova”.

Obiectivul strategic al proiectului este de a asista Guvernul Moldovei și altii beneficiari, publici și privați, în elaborarea în bază de consens a Strategiei Naționale privind Tehnologiile Societății Informaționale pentru Dezvoltare care, după ce va fi implementată, va contribui în termen lung la (i) reducerea sărăciei prin competitivitate și productivitate sporite ale economiei; (ii) consolidarea și extinderea practicilor democratice în baza e-guvernării, (iii) o integrare mai profundă în procesele și structurile europene.

„Astăzi informația și cunoștințele reprezintă nu numai un factor major al procesului de producție, dar și o resursă, la fel ca minereurile și energia. Istoria recentă a țărilor prospere arată că bunăstarea lor se datorează mai ales informației și cunoștințelor pe care le-au pus în serviciul dezvoltării. Unele dintre avantajele societății informaționale se află la îndemâna fiecărui, chiar dacă uneori nu ne dăm seama de aceasta. De exemplu, pentru o consultare a legislației acum nu mai este nevoie să răsfoiești documente zile sau săptămâni întregi, ci e suficient să accesezi bazele de date în domeniu și să cauți cuvinte-cheie, pentru a avea în câteva minute răspunsurile”, afirmă Ion Coșuleanu, Managerul proiectului „E-Moldova”.

Proiectul „E-Moldova” mobilizează capacitatele umane și tehnologiile societății informaționale în serviciul progresului și dezvoltării.

Edificarea societății informaționale a fost declarată prin decret prezidențial, în anul 2004, ca fiind una dintre prioritățile naționale ale Republicii Moldova.

The activities of the UNDP project E-Moldova focus on several areas of intervention:

Assessing the current state of Moldova's development from the point of view of its electronic readiness

Formulating a National Strategy on Information Society Technologies for Development;

Developing an Action Plan to carry out the Strategy.

The main beneficiaries of the project are the Government of the Republic of Moldova, Information Technologies Department, as well as the private sector, academia and nongovernmental organizations.

Among the relevant achievements and contributions of the National Strategy on Information Society Technologies for Development project in Moldova one could mention the following:

The report on the country's electronic readiness (E-Readiness)

The project National Strategy on Building an Information Society, which is a document developed through a widely participatory process involving more than a hundred experts and all the relevant partners

Strengthening the capacity of local experts participating in the development of the Strategy

Expanding the awareness of public servants and the population in general of the benefits provided by the technologies of an information society

During the implementation of the E-Moldova project the Moldovan President issued a Decree on the creation of an information society, and the SALT Program was initiated, which targets the connection of educational institutions to the Internet; also, the Government approved the Policy for the Creation of the Information Society

Two essential laws were adopted in Moldova: The Law of the Republic of Moldova on Electronic Documents and the Electronic Signature, and the Law of the Republic of Moldova on Electronic Commerce, which confirms the commitment of the political elite to building an Information Society.

The draft Strategy developed with assistance from the United Nations Development Programme mobilizes information technologies both globally and nationally to fight poverty and support human development. In order to continue this effort we already have the Government's commitment, which is to take over the leadership role from UNDP in mobilizing the resources necessary to carry out the Strategy's Action Plan," says Vitalie Vremiș, Programme Associate, United Nations Development Programme.

The Strategy contains an Action Plan providing a number of steps and activities needed to ensure an enhanced efficiency for Moldova's economy and the use of modern technologies for human development—improving living conditions, opening new horizons and providing better opportunities to Moldova's citizens.

Activitățile proiectul PNUD „E-Moldova" se axează pe câteva domenii de intervenție:

- Evaluarea stării actuale de dezvoltare a Moldovei din perspectiva pregătirii sale electronice
- Elaborarea Strategiei Naționale privind Tehnologiile Societății Informaționale pentru Dezvoltare
- Elaborarea unui Plan de Acțiuni pentru realizarea Strategiei.

Principalii beneficiari ai proiectului sunt Guvernul Republicii Moldova, Departamentul Tehnologii Informaționale, dar și sectorul privat, sectorul academic și organizațiile non-guvernamentale.

Printre realizările și contribuțiiile semnificative ale proiectului „Elaborarea Strategiei Naționale privind Tehnologiile Societății Informaționale pentru Dezvoltare" în Republica Moldova pot fi citate:

- Raportul privind pregătirea electronică a țării (E-Readiness)
- Proiectul „Strategia Națională privind Edificarea Societății Informaționale", un document elaborat printr-un larg proces participativ, cu implicarea unui număr de peste o sută de experti și a tuturor partenerilor relevanți
- Consolidarea capacităților experților locali — participanți la procesul de elaborare a Strategiei
- Extinderea nivelului de conștientizare a funcționarilor publici și a populației referitor la beneficiile tehnologilor societății informaționale
- Pe parcursul derulării proiectului „E-Moldova" a fost inițiat Decretul Președintelui Republicii Moldova cu privire la edificarea Societății Informaționale și Programul „SALT" cu privire la conectarea instituțiilor de învățământ la Internet, a fost aprobată de către Guvern Politica pentru Edificarea Societății Informaționale
- Au fost adoptate două legi esențiale pentru Republica Moldova: Legea Republicii Moldova cu privire la documentul electronic și semnătura digitală; Legea Republicii Moldova privind comerțul electronic, ceea ce confirmă angajamentul elitei politice de edificare a Societății Informaționale.

„Proiectul Strategiei a fost elaborat cu asistență Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, care mobilizează atât la nivel global, cât și la nivel național tehnologiile informaționale în lupta împotriva sărăciei în favoarea dezvoltării umane. Pentru continuarea acestui efort, există deja angajamentul Guvernului, care urmează să preia de la PNUD rolul de lider în mobilizarea resurselor necesare pentru realizarea Planului de Acțiune al Strategiei", a afirmat Vitalie Vremiș, Coordonator Asociat de Programe, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Strategia include un Plan de Acțiune cu un set de măsuri și activități necesare pentru a asigura o eficiență sporită a economiei Moldovei și a utilizării tehnologiilor moderne pentru dezvoltarea umană — îmbunătățirea condițiilor de viață, deschiderea noilor orizonturi și oferirea unor oportunități mai bune pentru cetățenii Moldovei.

The E-Moldova project is part of Moldova's effort to carry out the Millennium Development Goals by contributing to better governance, development and poverty reduction, as well as by ensuring access to the benefits supplied by new Information and Communication Technologies.

UNDP support speeded the formulation of National Strategy on Information Society Technologies for Development

Sergiu Sâtnic, Deputy Director of the Information Technologies Department of the Republic of Moldova,
Ministry for Information Development Now

"The Information Technologies Department could have developed the current National Strategy on Information Society Technologies for Development but with UNDP support this happened 20 times faster."

Dumitru Chitoroagă, Director Information Program, Soros Foundation Moldova

"The Soros Foundation believes that the National Strategy is important as it will allow a better formulation of action plans and the implementation of the strategy's objectives through funding projects in various areas. Moreover, most of the donors could use the Strategy to combine their efforts around priorities and avoid overlapping of similar projects."

A strategic objective of the development agenda

Ion Casian, General Manager, Ericsson Moldova

"The creation of an information society has become one of the strategic objectives of the development agenda of the Republic of Moldova. An information society will significantly improve the life quality of people and contribute to community development. In this context the formulation of the National Strategy on Building an Information Society for Development and its Action Plan constitute an important step towards the identification of tasks and actions necessary to create the information infrastructure and to apply information technologies in human activities. The next important step will focus on creating conditions conducive to the implementation of the National Strategy and Action Plan."

E-Moldova

Contact:

Olga Graur, Project assistant / Asistent de proiect
Tel. (373 22) 25 70 32
E-mail: e-guvern2@registru.md
www.e-moldova.md

Proiectul E-Moldova se înscrie în eforturile Republicii Moldova de realizare a Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, contribuind la o guvernare mai bună, dezvoltare și reducere a sărăciei, precum și la asigurarea accesului la beneficiile noilor Tehnologii ale Informației și Comunicațiilor.

Sprrijinul PNUD a accelerat elaborarea Strategiei Naționale privind Edificarea Societății Informaționale pentru Dezvoltare

Sergiu Sâtnic, vicedirector al Departamentului Tehnologii Informaționale al Republicii Moldova, acum Ministerul Dezvoltării Informaționale

"Departamentul Tehnologii Informaționale putea să elaboreze Strategia Națională privind Edificarea Societății Informaționale pentru Dezvoltare în varianta actuală. Beneficiind de suportul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, acest lucru s-a întâmplat de 20 de ori mai repede"

Dumitru Chitoroagă, Director Program Informațional, Fundația Soros Moldova

"Pentru Fundația Soros importanța Strategiei Naționale privind Edificarea Societății Informaționale pentru Dezvoltare constă în faptul că aceasta va permite o mai bună formulare a planurilor de acțiuni pentru realizarea obiectivelor stipulate în document prin finanțarea de proiecte din diferite domenii. Mai mult, majoritatea donatorilor ar putea utiliza strategia pentru a-și uni eforturile într-o singură direcție și pentru a evita repetarea proiectelor de același fel!"

Un obiectiv strategic al politicii de dezvoltare

Ion Casian, Manager general, Compania Ericsson în Moldova

"Edificarea societății informaționale devine unul din obiectivele strategice ale politicii de dezvoltare în Republicii Moldova. Societatea informațională va ameliora semnificativ calitatea vieții cetățenilor și va dezvolta comunitățile. Din această perspectivă, elaborarea Strategiei Naționale privind Edificarea Societății Informaționale pentru Dezvoltare și a Planului de Acțiune este un pas important în determinarea sarcinilor și activităților necesare pentru crearea infrastructurii informaționale, implementarea tehnologiilor informaționale în activitatea umană. Următorul pas, la fel de important, va urmări crearea condițiilor adecvate de implementare a Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune.

E-Moldova

Contacte:

Olga Graur, Project assistant / Asistent de proiect
Tel. (373 22) 25 70 32
E-mail: e-guvern2@registru.md
www.e-moldova.md

STORY 10

The United Nations Development Programme launches new initiatives in Moldova

As a response to the call of the times, the United Nations Development Programme launches new initiatives and projects in the Republic of Moldova. Here are a few of them:

Support for the development, monitoring and evaluation of strategic policies

This is a joint program of the Moldovan Government, United Nations Development Programme and United Nations Children's Fund.

The Programme's area of action

As a framework for strategic policies, the Economic Growth and Poverty Reduction Strategy generates several significant challenges for national institutions.

The challenges can be grouped as follows:

Efficient implementation

Coordinating the EGPRSP implementation activities

Monitoring and evaluation, conducted through monitoring poverty and a framework of indicators associated with the Millennium Development Goals

The participation of other segments of society (especially the civil society, but the private sector too) in the EGPRSP implementation, monitoring and evaluation.

The technical assistance provided to support policy processes represents a solid foundation to approach these challenges and, at the same time, is an opportunity to introduce a complex program built on the principles of cooperation among donors and closer coordination between the Government and donors.

The joint programme of the Government of the Republic of Moldova and UN

Agencies will focus on strengthening the processes linked to the EGPRSP implementation, participatory monitoring and evaluation, wider participatory processes and strengthening the poverty analysis capacity, which will be in the focus of the evidence-based policy development.

ISTORIA 10

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare lansează noi inițiative în Moldova

Răspunzând imperativelor timpului, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare lansează noi inițiative și proiecte în Republica Moldova. Iată câteva dintre acestea:

Suport pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor strategice

Este un program comun al Guvernului Republicii Moldova, Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Fondului Națiunilor Unite pentru Copii.

Domeniul de acțiune al programului

În calitate de cadru de politici strategice, Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei generează câteva provocări semnificative pentru instituțiile naționale, care pot fi grupate:

- Implementare eficientă
- Coordonarea acțiunilor de implementare a SCERS
- Monitorizare și evaluare, susținute prin monitorizarea sărăciei și un cadru de indicatori asociat cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului
- Participarea altor segmente ale societății (în special, societatea civilă, dar și sectorul privat) la implementarea, monitorizarea și evaluarea SCERS.

Asistența tehnică acordată pentru sprijinirea proceselor legate de politici reprezintă o bază solidă pentru soluționarea acestor provocări și, în același timp, constituie o oportunitate de introducere a unui program complex, edificat pe principiile colaborării dintre donatori și o coordonare mai strânsă între Guvern și donatori.

Programul comun al Guvernului Republicii Moldova și agenților din Sistemul ONU se va axa pe fortificarea proceselor legate de implementarea SCERS, monitorizare participativă și evaluare, procese de participare mai largi și consolidarea capacitaților de analiză a sărăciei, pe care se va axa elaborarea politicilor bazate pe fapte.

Programme objectives:

An adequate institutional framework built for the participatory development, monitoring and evaluation of existing development policies and trends; Enhanced capacity among Governmental employees both at the central and local level to plan and prioritize development projects and programs aiming at the realization of the EGPRSP / Millennium Development Goals.

The achievement of these results will ensure an effective participatory mechanism for the formulation, implementation, monitoring and evaluation of policies in Moldova and will contribute to the successful implementation of EGPRSP and achievement of its chief objectives. The created and strengthened capacities, and the mechanisms launched during this joint program will support national policies and programmes, including those from the Millennium Development Goals and the European Union-Republic of Moldova Action Plan.

Planned results:

Strengthening the evidence-based development policy

Strengthening the coordination institutional framework for the implementation, monitoring and evaluation of the national policies at the Ministry of the Economy

Strengthening the development, implementation, monitoring and evaluation mechanisms at line ministries (e.g. Ministry of Economy, Ministry of Health, Ministry of Labour and Social Protection, Ministry of Education, etc.)

Strengthening the mechanisms supporting the implementation, monitoring and evaluation at the regional and local level

Cooperation between the Government and civil society at the local, regional and national levels with the purpose of creating, implementing, monitoring and evaluating national policies

Developing information and communication mechanisms in order to support political dialogue at the central, regional and local levels.

Obiectivele programului:

- Un cadru instituțional adecvat creat pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea participativă a politicilor și tendințelor de dezvoltare existente;
- Capacitatea sporită a angajaților Guvernului, atât la nivel central cât și local, de a planifica și prioritiza proiectele și programele de dezvoltare pentru realizarea sarcinilor SCERS / Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

Realizarea acestor rezultate va asigura instaurarea unui mecanism participativ eficient de formulare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor în Moldova și va contribui la implementarea cu succes a SCERS și atingerea principalelor sale obiective. Capacitățile create și consolidate și mecanismele lansate în cadrul acestui program comun vor sprijini politicile și programele naționale, inclusiv cele din domeniul Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului și Planului de acțiune Uniunea Europeană — Republica Moldova.

Rezultatele preconizate:

- Consolidarea politicii de dezvoltare bazată pe fapte
- Consolidarea cadrului instituțional de coordonare pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor naționale la Ministerul Economiei
- Consolidarea mecanismelor de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare în ministeriale de resort (de exemplu, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, etc.)
- Consolidarea mecanismelor de susținere a implementării, monitorizării și evaluării la nivel regional și local
- Cooperarea guvernului și societății civile la nivel local, regional și național pentru a elabora, implementa, monitoriza și evalua politicile naționale
- Elaborarea mecanismelor de informare și comunicare pentru a sprijini dialogul politic la nivelurile central, regional și local"

Contact:

Contacte:

Mihail Peleah, Programme Associate / Coordonator asociat de programe
tel. (27322) 220045
E-mail: mihai.peleah@undp.org

Economic growth, employment and poverty reduction policies

Another initiative of the United Nations Development Programme in Moldova aims at promoting policies for economic growth, employment and poverty reduction.

The second UNDP Country Cooperation Framework for 2002-2006 formulated in consultation with the Government, addresses a number of the key challenges identified in the Common Country Assessment. The over-arching goal is to help the government create an environment that enables 'pro poor' sustainable human development. UNDP has an important role to play in drawing attention to the plight of the poor. By emphasizing a pro poor approach, UNDP, in cooperation with Sida, DFID and ILO, will assist government's efforts to ensure that the transition process leads to the reduction of poverty and social inequities. Thus, the present project was designed to produce a policy-oriented qualitative research report in Moldova on Economic Policies for Growth, Employment and Poverty Reduction.

Implementing Partner: Ministry of Labour and Social Protection.

Other Partners: Ministry of Economy, Ministry of Finance,
National Bank of Moldova

Donors: The United Nations Development Programme (UNDP), Swedish International Development Agency (Sida), Department for International Development (DFID) of the United Kingdom, International Labour Organization (ILO).

Politici de creștere economică, angajare în câmpul muncii și reducere a sărăciei

O altă inițiativă proaspătă a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova urmărește promovarea politicilor de creștere economică, angajare în câmpul muncii și reducere a sărăciei.

Context

Cel de-al Doilea Cadru de Cooperare pe Țară al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare pentru anii 2002-2006, elaborat în colaborare cu Guvernul Moldovei, abordează o serie de probleme cheie, identificate de Evaluarea Comună de Țară. Obiectivul principal al acestuia este acordarea de sprijin Guvernului pentru crearea unui mediu favorabil dezvoltării umane durabile în favoarea săracilor. Un rol crucial în acțiunea de atragere a atenției asupra situației în care se află oamenii săraci din Moldova îi revine Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Urmărind o abordare în favoarea săracilor, PNUD, în cooperare cu Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională, Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii și Organizația Internațională a Muncii, acordă suport eforturilor Guvernului pentru ca procesele de tranziție să conducă la reducerea sărăciei și a inegalităților sociale.

Din această perspectivă, PNUD a lansat un proiect nou pentru elaborarea unui studiu de calitate axat pe politici în domeniul creșterii economice, angajării în câmpul muncii și reducere a sărăciei.

Partener de implementare: Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Alți parteneri: Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei.

Donatori: Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (Sida), Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii (DFID), Organizația Internațională a Muncii (ILO).

Objective:

To enhance capacity of national policymakers to formulate and implement economic policies for growth, employment and poverty reduction through a policy-oriented research report in Moldova on "Economic Policies for Growth, Employment and Poverty Reduction" explicitly in order to provide useful policy advice on promoting pro-growth, pro-employment and pro-poor economic policies.

Outputs:

A policy-oriented research report for Moldova of 180 pages, in English and the state language, focused on analyzing the basis for a pro-poor and pro-growth economic strategy and an effective national poverty reduction strategy prepared, translated, published and disseminated.

Broad consensus on the research report's policy recommendations reached.

Obiectiv

Consolidarea capacitatejii persoanelor care iau decizii la nivel național de elaborare și implementare a politicilor de creștere economică, angajare în câmpul muncii și reducere a sărăciei prin intermediul unui studiu axat pe politici asupra politicilor economice, angajării în câmpul muncii și reducerii sărăciei în Republica Moldova. Acest studiu va formula în mod explicit recomandări competente în domeniul politicilor de promovare a creșterii economice, de creare a oportunităților de angajare în câmpul muncii și de reducere a sărăciei.

Produce

- Un raport axat pe politici, care va analiza elementele cheie ale unei strategii eficiente de creștere economică și reducere a sărăciei în Republica Moldova. Acest studiu, de 180 de pagini, elaborat și redactat în engleză și în limba de stat, a fost publicat și diseminat.
- Un consens larg asupra recomandărilor de politici, formulate de acest raport.

Contact:

Contacte:

Daniela Barbăroșie, Project assistant / Asistent de proiect
 tel. (37322) 220045
 E-mail dbarbarosie@un.md

Moldova

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
Str. 31 August 1989, 131
2012, Chișinău
MOLDOVA
www.undp.md

© PNUD Moldova, 2005

NEW HORIZONS

10 Stories

ORIZONTURI NOI

10 istorii